

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Ізмайлівської гімназії
Олександрійської міської ради
Протокол № 2 від 18.10.2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Ізмайлівської гімназії
Олександрійської міської ради
Оксана КРАСЮК

**Критерії, правила і процедури
оцінювання здобувачів освіти,
педагогічної діяльності педагогічних працівників,
управлінської діяльності керівних працівників
Ізмайлівської гімназії Олександрійської міської ради
Кіровоградської області**

I. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

1. Система оцінювання здобувачів освіти в закладі здійснюється за наступними вимогами:

- визначення наявності відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
- застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти;
- спрямованість системи оцінювання на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

2. Оцінювання здобувачів освіти закладу ґрунтується на позитивному підході, що передбачає врахування рівня досягнень учнів, оцінювання не лише результату навчання, але й процесу навчання, індивідуального поступу кожного учня.

3. Система оцінювання навчальних досягнень учнів закладу:

- має у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- заохочує учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримання негативної оцінки;
- розвиває в учнів упевненість у своїх здібностях і можливостях;
- використовує самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

4. Критерії, правила і процедури оцінювання учнів закладу визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти та адаптуються до умов роботи закладу (див. Додаток 1 Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти початкової та базової школи).

5. Критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень з кожного предмету оприлюднюються на офіційному сайті закладу.

6. Критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень з кожного предмету під час здійснення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання оприлюднюються на офіційному сайті закладу.

7. Вчителі систематично (на початку навчального року, перед початком вивчення теми, виконанням певного виду роботи) інформують учнів про розроблені критерії оцінювання. Інформація про критерії оцінювання може бути донесена у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, через інтерактивну інтернет-платформу, електронну пошту, інші види комунікації.

8. Основним індикатором вимірювання результатів освітньої діяльності учнів закладу є їхні навчальні досягнення.

9. Результатами освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу є знання, уміння, навички та сформовані компетентності учнів, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок які оцінюються, та показником оцінки в балах.

11. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу учителеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна – з'ясовує причини утруднень, які виникають в учня/учениців процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

12. *Учитель може застосовувати наступні способи оцінювання навчальних досягнень учнів:*

- усне опитування;
- письмові самостійну або контрольну роботи (тестову, комбіновану, із закритими відповідями, із відкритими відповідями тощо);
- контрольні нормативи;
- лабораторні та практичні роботи;
- комп'ютерне тестування;
- захист проєктів;
- аналіз портфоліо;
- державну підсумкову атестацію учнів 4 та 9 класів.

13. *При виконанні обов'язкового виду роботи учитель розробляє критерії, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу, компетентнісний підхід до викладання предмету, організаційну форму проведення навчального заняття, та залучає до їх розробки здобувачів освіти. Розроблені вчителем критерії оцінювання не потребують затвердження керівництвом закладу освіти.*

14. *При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти враховуються:*

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок, ключових компетентностей;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оціночних суджень.

15. *Впроваджуючи компетентнісний підхід оцінювання навчальних досягнень, вчитель оцінює:*

- вміння розв'язувати проблеми і приймати рішення;
- уміння, які визначають здатність працювати в команді;
- рівень розуміння, а не відтворення фрагментів інформації;
- уміння слухати, розв'язувати конфлікти, вирішувати дискусійні питання і проблеми;
- уміння застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях.

16. *Учитель застосовує такі види оцінювання навчальних досягнень учнів:*

- поточне (на кожному навчальному занятті);
- формувальне (на кожному навчальному занятті);
- тематичне (в кінці вивчення кожної теми або декількох тем);
- підсумкове (семестрове, річне).

17. *Для оцінювання процесу навчання здобувачів освіти учителі застосовують формувальне оцінювання, яке:*

- націлене на визначення індивідуальних досягнень кожного учня;
- не передбачає порівняння навчальних досягнень різних учнів;
- широко використовує описове оцінювання;
- застосовує зрозумілі критерії оцінювання, за якими оцінюють учня;

- забезпечує зворотний зв'язок – отримання інформації про те, чого учні навчилися, а також про те, як учитель реалізував поставлені навчальні цілі;

- визначає вектор навчання: виконавши завдання, учні дізнаються, якого рівня вони наразі досягли і в якому напрямку їм потрібно рухатися далі.

18. *Впровадження формульованого оцінювання при оцінюванні процесу навчання здобувачів освіти передбачає застосування учителем під час проведення навчального заняття таких прийомів:*

- надання учневі часу на обдумування відповіді;
- супровід відповіді учня уточнювальними запитаннями;
- забезпечення зворотного зв'язку щодо якості виконання завдання;
- спрямування оцінювання навчальних досягнень на індивідуальний поступ учня;
- використання методики самооцінювання та взаємооцінювання на основі попередньо розроблених критеріїв;

- відзначення досягнень учнів, підтримка їх бажання навчатися.

19. *Зміст критеріїв формульованого оцінювання учитель виробляє спільно з учнями до кожної окремої ситуації.*

20. *Система оцінювання навчальних досягнень учнів перебуває в системі внутрішніх моніторингових досліджень, які здійснює керівництво закладу з метою виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їх навчальних досягнень.*

21. *Для моніторингу системи оцінювання навчальних досягнень учнів у закладі використовуються такі основні джерела:*

- результати моніторингів навчальних досягнень учнів (зовнішніх або внутрішніх) у вигляді стандартизованих тестів або інших форм завдань, розроблених учителем або членами адміністрації;

- результати ДПА у початковій та базовій школі (державна підсумкова атестація здобувачів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію);

- підсумкове оцінювання учнів (за підсумками семестру, навчального року).

22. *Можливими способами отримання інформації за результатами моніторингових досліджень, що стосуються системи оцінювання навчальних досягнень учнів, є:*

- порівняльний аналіз навчальних досягнень за результатами семестрового оцінювання та результатами моніторингу;

- порівняльний аналіз навчальних досягнень за результатами ДПА та підсумковим оцінюванням з навчального предмету;

- аналіз середнього балу класів за підсумками семестрового і річного оцінювання;

- порівняльний аналіз середнього балу навчальних досягнень учнів з окремих предметів;

- порівняльний аналіз підсумкового оцінювання за результатами семестрового і річного оцінювання з навчальних предметів;

- порівняльний аналіз підсумкового оцінювання з результатами попередніх навчальних років.

23. *Результати моніторингових досліджень узагальнюються у формі таблиць, діаграм, гістограм, висновків та аналітичних довідок.*

24. *Результати аналізу моніторингових досліджень розглядаються на засіданнях педагогічної ради, наради при директорі, методичної ради, методичних об'єднань, атестаційної комісії.*

25. *За результатами проведених моніторингів приймаються рішення про вдосконалення освітньої діяльності.*

II. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

1. *Критерії, правила та процедури оцінювання педагогічної діяльності працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 року № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» (див. Додаток 2 Критерії, індикатори та інструментарій для оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників).*

2. *Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників відбувається за такими правилами:*

- ефективне планування та прогнозування педагогами своєї діяльності, використання сучасних освітніх технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень із метою формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;

- постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;

- налагодження партнерських взаємовідносин з учнями, їх батьками та працівниками закладу;

- організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

3. *Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію, сертифікацію, підвищення кваліфікації.*

4. *Атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 06.10.2010 року № 930 зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 20.12.2011 року № 1473, наказом МОН України від 08.08.2013 року № 1135. Атестація педагогічних працівників передбачає розгляд матеріалів з досвіду та системи роботи вчителя, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж міжатестаційного періоду.*

5. *Сертифікація педагогічних працівників здійснюється відповідно Положення про сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1190 зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2019 року № 1094, та передбачає зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь щодо застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах, виключно за його ініціативою.*

6. *Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладу освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 року № 1133. Педагогічні працівники закладу зобов'язані щороку підвищувати кваліфікацію, щоб мати за 5 років загальний обсяг академічних годин не менше ніж 150 годин.*

II. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу

1. *Управлінська діяльність керівних працівників закладу освіти передбачає впровадження низки концептуальних положень, а саме:*

- створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- раціональний розподіл роботи між працівниками закладу з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- оптимальна організація освітнього процесу, яка б забезпечувала належний рівень освіченості та вихованості випускників, їх підготовку до життя в сучасних умовах;
- забезпечення високого рівня працездатності учасників освітнього процесу;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу та діловим якостям адміністрації;
- раціональне планування часу всіма працівниками закладу;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та здійснення заходів щодо її поповнення в сучасних умовах;
- створення здорової атмосфери в педагогічному колективі.

2. *Критерії та індикатори оцінювання управлінської діяльності визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 року № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» (див. Додаток 3 Критерії, індикатори та інструментарій для оцінювання управлінської діяльності керівних працівників).*

3. *Критеріями оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти є:*

- створення безпечних і комфортних умов навчання і праці;
- забезпечення освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства та дискримінації;
- забезпечення мотивуючого до навчання освітнього простору;
- наявність ефективної стратегії та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань;
- створення атмосфери довіри, прозорості, дотримання етичних норм;
- організація освітнього процесу на засадах людино- та дитиноцентризму;
- ефективна кадрова політика, забезпечення належних умов праці та можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників;
- прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з громадою;
- формування та забезпечення політики академічної доброчесності.

4. *Процедура та правила оцінювання управлінської діяльності керівного складу закладу освіти визначені Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 06.10.2010 року № 930 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 20.12.2011 року № 1473, наказом МОН від 08.08.2013 року № 1135.*

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти початкової та базової школи в 2022-2023 навчальному році

I. Оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів початкової освіти здійснюється відповідно до *Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти*, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813. У випадках, що не зазначені у цих методичних рекомендаціях, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, керуючись правом на автономію у професійній діяльності, приймає вчитель.

У 1–4 класах закладів загальної середньої освіти здійснюють **формувальне та підсумкове (річне) оцінювання**.

Вибір форм, способів, видів оцінювання залежить від дидактичної мети, етапу опанування програмовим матеріалом, особливостей змісту предмета вивчення, інтегрованого курсу, навчальних можливостей здобувачів освіти.

Результат оцінювання навчальних досягнень учнів 1–2 класів виражають вербальною оцінкою (оцінювальним судженням). У 3–4 класах за рішенням педагогічної ради може використовуватись як вербальна, так і рівнева оцінка, яка є оцінювальним судженням із зазначенням рівня результату навчання. **Вербальна і рівнева оцінки** може виражатися як усно, так і письмово. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами: "початковий" (П), "середній" (С), "достатній" (Д), "високий (В)".

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і **триває постійно**. Формувальне оцінювання спрямовують на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання. Задля цього учитель здійснює постійне спостереження за динамікою розвитку особистісних якостей здобувача освіти, рівня сформованості у нього певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, сприяє формуванню впевненості щодо власних можливостей та навичок учіння. За потреби коригує навчальний поступ учня/учениці.

Оцінювальну діяльність, зазвичай, розпочинають із самооцінювання учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершують оцінюванням результату учителем.

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання.

1. **Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.** Учитель спільно з учнями розробляє й обговорює цілі уроку (заняття). Ціль має бути **вимірною**, щоб через оцінювання була можливість з'ясувати, на якому рівні вона досягнута.

2. **Визначення разом з учнями критеріїв оцінювання.** Обговорення з учнями критеріїв оцінювання робить оцінювальну діяльність прозорою і зрозумілою та сприяє формуванню позитивного ставлення до неї.

3. **Формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання.** Для організації самооцінювання і взаємооцінювання можна використовувати різноманітні інструменти зворотного зв'язку. Зворотний зв'язок повинен бути зрозумілим і чітким, доброзичливим та своєчасним. Важливо не протиставляти дітей одне одному. Труднощі у навчанні пропонується обговорювати з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини. Під час взаємооцінювання доцільно формувати уміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, ділитись досвідом щодо його покращення. Це сприяє розвитку критичного мислення, формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій, зміцнює товариськість та відчуття значущості кожного в колективі.

4. Створення умов для формування уміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності пропонується спрямовувати учнів на спостереження своїх дій та дій однокласників, осмислення своїх суджень, дій, учинків з огляду на їх відповідність меті діяльності й визначення кроків подальшого навчання з метою покращення результатів.

5. **Корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.** Корекція виконаної роботи буде одним із важливих елементів процесу поетапного формування навчальних дій. Учитель може привернути увагу школяра на алгоритм виконання завдання, зразок, на основі якого виконувалося завдання, поставити орієнтувальне запитання тощо. Вибір інструментів корекції здійснюють з урахуванням психологічних особливостей дитини та рівня опанування нею навчального матеріалу. Під час корекції пропонується надавати перевагу індивідуальній роботі.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться **тематичні діагностувальні роботи.**

З предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова навчання) система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (2-4 кл.), читання вголос (1-4 кл.), читання мовчки (3-4 кл.), читання напам'ять (2-4 кл.), роботу з літературним твором/медіа текстом (2-4 кл.), діалог (усно/письмово, 2-4 кл.), усний переказ (2-4 кл.), письмовий переказ (3-4 кл.), усний твір (2-4 кл.), письмовий твір (4 кл.), списування (1-4 кл.), диктант (2-4 кл.), робота з мовними одиницями (2-4 кл.).

З предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова вивчення) система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (1-4 кл.), читання (2-4 кл.), говоріння (1-4 кл.), письмо (2-4 кл.).

З математики тематичні діагностувальні роботи можуть бути комбінованими, у тому числі з тестових завдань закритого й відкритого типів, та містити навчальні завдання на виявлення стану сформованості навичок читання, запису і порівняння чисел, обчислювальних навичок, навичок читання і запису математичних виразів/рівностей/нерівностей, розв'язування рівнянь, уміння розв'язувати задачі, розпізнавання й побудову геометричних фігур, оперування величинами тощо з урахуванням програмового матеріалу, що опрацьовувався.

З інтегрованих курсів, змістове наповнення яких охоплює природничу, соціальну і здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі, тематичні діагностувальні роботи можуть містити тестові завдання закритого і відкритого типів на виявлення стану опанування учнями програмового матеріалу, практичні роботи з картами, приладами, моделями, а також графічні роботи, за допомогою яких перевіряється вміння інтерпретувати інформацію за допомогою моделі, малюнка, схеми тощо.

Тематичні діагностувальні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як "Технологічна", "Інформатична", "Мистецька" і "Фізкультурна", а також з курсів за вибором, не проводять.

Якщо учня не було в закладі в день проведення діагностувальної роботи, то після повернення він не пише діагностувальної роботи.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів загальної середньої освіти, з урахуванням Критеріїв оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за

10-15 днів до кінця навчального року вчителем узагальнюються результати навчання учнів з предметів вивчення / інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначається стан сформованості / рівень результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування.

У разі висловлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм **індивідуалізовану діагностувальну роботу** з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, що виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України "Про освіту" наприкінці 4 класу з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти проводиться **державна підсумкова атестація** здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Критерії оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Високий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти;</p> <p>характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості;</p> <p>установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;</p> <p>застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації;</p> <p>перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму) / текстову;</p> <p>прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії</p>
Достатній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх;</p> <p>називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні</p>

	<p>ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами;</p> <p>застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову;</p> <p>пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки</p>
<i>Середній</i>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання;</p> <p>називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками; відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя;</p> <p>коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення / виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.</p>
<i>Початковий</i>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;</p> <p>називає окремі ознаки об'єктів;</p> <p>відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно / за допомогою малюнка;</p> <p>коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонуваного запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату</p>

Розгорнута характеристика результатів навчання учня/учениці, здобутих протягом навчального року, надається у **свідоцтві досягнень учня**. В свідоцтвах досягнень здобувачів освіти 1-3 класів зазначається стан сформованості навчальних досягнень учнів. У свідоцтвах досягнень здобувачів освіти 4 класу за рішенням педагогічної ради Ізмайлівської гімназії зазначається рівень результатів навчання.

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ **учня/учениці 1-2 класу**

№ п/п	Характеристика навчальної діяльності	√ Сформовано / Формується
1	виявляє інтерес до навчання, старанно і зосереджено виконує навчальні завдання	
2	активно працює на уроках, виявляє ініціативу	
3	співпрацює з іншими дітьми, керує емоціями, пояснює, у чому цінність спільної роботи	
4	проявляє самостійність у роботі, пояснює свої дії	
5	контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи	
6	бере відповідальність за свої дії, обирає шляхи розв'язання проблем	
7	визначає істотні ознаки об'єктів, порівнює, об'єднує, розподіляє об'єкти за поданою ознакою	
8	спостерігає за об'єктом, досліджує об'єкт за поданою інструкцією, доходить висновків відповідно до мети спостереження	
9	працює з поданим джерелом інформації, добирає за умовою тексти й ілюстрації до них	
10	працює з інформацією з допомогою цифрових пристроїв за інструкцією	
№ п/п	Характеристика результатів навчання	√ Сформовано / Формується
З МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
Українська мова		
1	виявляє розуміння фактичного змісту сприйнятого на слух висловлювання, запитує про незрозуміле	
2	читає вголос цілими словами, усвідомлено, правильно, виразно	
3	виявляє розуміння змісту прочитаного тексту, пояснює вчинки персонажів у творі, висловлює власне ставлення щодо прочитаного	
4	переказує усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності змісту	
5	зрозуміло висловлює свої думки, розповідає про події за спостереженнями; будує діалоги на доступні теми, дотримується правил мовленнєвого етикету	
6	пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки	
7	визначає й аналізує мовні одиниці і мовні явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	
Українська мова як державна		
1	виявляє розуміння фактичного змісту сприйнятого на слух висловлювання, запитує про незрозуміле	
2	читає вголос цілими словами, усвідомлено	
3	відповідає на запитання за змістом прочитаного, усно передає свої враження, вподобання	
4	будує речення, переказує, бере участь у короткому діалозі	
5	пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки	

Іноземна мова		
1	сприймає з розумінням іноземну мову на слух	
2	читає з розумінням іноземною мовою	
3	висловлюється іноземною мовою	
4	записує слова, речення, короткі повідомлення про себе, на повсякденні теми іноземною мовою	
МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	читає, записує, утворює, порівнює числа в межах 100, визначає склад числа	
2	володіє навичками додавання і віднімання чисел	
3	читає записує математичні вирази, у тому числі зі змінною, знаходить їх значення	
4	аналізує текст задачі, створює за потреби модель, обґрунтовує спосіб розв'язання, розв'язує задачу, перевіряє розв'язок	
5	розпізнає, конструює з підручного матеріалу і зображує геометричні фігури	
6	використовує для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами	
ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	розпізнає природні й рукотворні об'єкти, об'єкти неживої і живої природи, встановлює взаємозв'язки між ними	
2	називає і описує явища, які відбуваються в природі	
3	досліджує за інструкцією запропоновані об'єкти природи з використанням запропонованих приладів, описує з допомогою вчителя отриманий результат	
4	орієнтується на місцевості за об'єктами природи	
5	знаходить об'єкти на карті України (столицю України, Карпати, Крим, річку Дніпро, Чорне й Азовське моря)	
6	називає умови необхідні для життя організмів; наводить приклади природоохоронних заходів	
СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ		
1	називає свою адресу, країну, її столицю; розповідає/розпізнає про символи держави (прапор, герб, гімн, державна мова)	
2	називає відомих українців; культурні і природні пам'ятки свого краю	
3	розповідає свої права і обов'язки в сім'ї, в школі, громадських місцях, наводить приклади; діє з повагою до прав інших	
4	розпізнає першочергові та другорядні потреби людини; визначає способи їх задоволення з урахуванням культури споживання	
5	визначає, як діяти у повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я	
6	наводить приклади діяльності служб допомоги в небезпечних ситуаціях, називає номери телефонів цих служб	
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	організовує робоче місце за визначеною умовою, дотримується безпечних прийомів праці	
2	виготовляє поетапно виріб за визначеною послідовністю операцій/дій	
3	виконує трудові дії щодо самообслуговування, у тому числі ремонтує іграшки, книжки, доглядає за рослинами	
ІНФОРМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	називає та добирає цифровий пристрій відповідно до мети завдання	
2	створює зображення за допомогою інструментів графічного редактора	
3	реалізує дії виконавця відповідно до лінійного алгоритму	
4	знаходить інформацію у вебджерелах за поданою умовою,	

	дотримується безпечної поведінки під час онлайн-взаємодії	
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує їх	
2	відтворює художні образи засобами образотворчого мистецтва за зразком, користується різними художніми матеріалами	
3	виявляє старанність у співі, відтворює за зразком запропоновані ритми	
4	презентує створені художні образи, описує, чи вдалося втілити творчий задум	
ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	виконує фізичні вправи за зразком	
2	пояснює значення фізичних вправ для здоров'я людини	
3	дотримується правил безпеки особисто та під час спільної рухової діяльності	
4	виконує різні ролі під час рухливих та командних ігор; вболіває за результат команди	

Рішення педагогічної ради про переведення до наступного класу _____

Рекомендації вчителя _____

Учитель _____

підпис

ініціали, прізвище

Побажання батьків/осіб, що їх замінюють _____

Батьки/особи, що їх замінюють _____

підпис

ініціали, прізвище

М. П. Керівник закладу освіти _____

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ **учня/учениці 3-4 класу**

№ п/п	Характеристика навчальної діяльності	√ Сформовано / Формується (Рівень результату навчання)
1	Виявляє цілеспрямованість та інтерес до навчання, відповідально ставиться до виконання завдань	
2	Активно працює на уроках, виявляє ініціативу і творчий підхід	
3	Співпрацює з іншими дітьми, домовляється, керується емоціями	
4	Проявляє самостійність у роботі, логічно обґрунтовує свою думку	
5	Планує та контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи	
6	Бере відповідальність за свої дії, пропонує шляхи розв'язання проблем, критично оцінює свої дії та дії інших	

7	Визначає істотні ознаки об'єктів, порівнює, об'єднує, розподіляє об'єкти за обраною ознакою/ознаками	
8	Спостерігає за об'єктом/об'єктами, формує припущення, досліджує, доходить висновків про взаємозв'язки між об'єктами, пояснює їх	
9	Добирає для виконання завдань джерела інформації, презентує отриману інформацію у вигляді таблиць, схем, переказів	
10	Безпечно використовує цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування, співпраці	
№ п/п	Характеристика результатів навчання	√ Сформовано / Формується (Рівень результату навчання)
З МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
Українська мова		
1	Визначає фактичний зміст, тему, основну думку, пояснює причинно-наслідкові зв'язки сприйнятого на слух висловлювання, уточнює інформацію, ставить доцільні запитання	
2	Володіє повноцінною навичкою читання вголос і мовчки	
3	Аналізує прочитаний текст, висловлює та обґрунтовує власне ставлення щодо прочитаного, формулює висновки	
4	Переказує усно та письмово прочитаний/прослуханий твір із дотриманням логіки викладу та із творчим доповненням	
5	Будує зв'язні висловлювання (розповідь, опис, міркування, есе, діалог) в усній і письмових формах, володіє монологічною та діалогічною формами мовлення, дотримується правил культури спілкування	
6	Пише розбірливо, дотримується граматичних та орфографічних норм, перевіряє та редагує написане	
7	Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	
Українська мова як державна		
1	Аналізує сприйняте на слух висловлювання, ставить доцільні запитання	
2	Читає усвідомлено, правильно, виразно, у належному темпі вголос і мовчки	
3	Зв'язно висловлює власні думки щодо прочитаного, усно передає свої враження, уподобання	
4	Переказує та створює тексти, бере участь у діалозі	
5	Пише розбірливо, дотримується граматичних та орфографічних норм, перевіряє та редагує написане	
Іноземна мова		
1	Сприймає з розумінням іноземну мову на слух	
2	Читає з розумінням іноземною мовою	
3	Висловлюється іноземною мовою	
4	Записує слова, речення, короткі повідомлення про себе, на повсякденні теми іноземною мовою	
МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	Читає, записує, утворює, порівнює числа, визначає розрядний склад числа	
2	Володіє навичками додавання і віднімання, множення і ділення чисел	
3	Читає та записує математичні вирази, зокрема зі змінною, знаходить їх значення; розв'язує рівняння, добирає розв'язок нерівності зі змінною	
4	Аналізує текст задачі, створює за потреби модель, обґрунтовує спосіб розв'язання, розв'язує задачу, прогнозує та перевіряє розв'язок	

5	Розпізнає, будує геометричні фігури, конструює об'єкти з геометричних фігур	
6	Використовує для вимірювання величини доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами, користується вимірювальними приладами	
ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	Установлює взаємозв'язки між об'єктами неживої і живої природи, розрізняє рукотворні об'єкти, виготовлені з природничих і штучних матеріалів	
2	Описує зміни, які відбуваються в природі, установлює причиново-наслідкові зв'язки між ними	
3	Обирає обладнання та досліджує об'єкт природи за власне складеним планом, робить висновки та презентує їх	
4	Орієнтується на місцевості за об'єктами природи та за допомогою компаса	
5	Знаходить і показує на карті Україну, материки, океани та інші об'єкти відповідно до навчального завдання	
6	Пояснює залежність життя організмів від умов існування, правила природоохоронної поведінки, дотримується цих правил	
СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ		
1	Пояснює на прикладах, що означає бути громадянином/громадянкою України; досліджує історію свого народу, села/міста, рідного краю та презентує результати	
2	Розповідає про відомі історичні події, пам'ятки природи та культури, видатних людей, зокрема винахідників; пояснює вплив їхньої діяльності на життя людей/збереження довкілля	
3	Пояснює свої права та обов'язки в сім'ї, у школі, у громадських місцях; аргументовано визначає перевагу добрих взаємин над конфліктами	
4	Розпізнає першочергові та другорядні потреби, пояснює важливість помірності в споживанні товарів і послуг, планує конкретні дії для задоволення власних потреб	
5	Пояснює, від чого залежить безпека в довіллі; описує можливі ризики поведінки на прикладах	
6	Моделює звернення по допомогу в різні служби в разі небезпечних ситуацій, пояснює їх можливі наслідки і свої дії	
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	Організовує робоче місце відповідно до власних потреб і визначених завдань, дотримується безпечних прийомів праці	
2	Планує послідовність виготовлення виробу за власне обраними технологіями обробки матеріалів і виготовляє його	
3	Планує та виконує трудові дії щодо самообслуговування, зокрема ремонтує книжки, пришиває гудзики, сервірує стіл	
ІНФОРМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	Використовує цифрові пристрої для виконання навчальних завдань	
2	Створює інформаційні продукти (текст, графічне зображення, презентацію) у програмних середовищах	
3	Складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми на основі їхнього опису, отримує очікуваний результат дій виконавця за складеним алгоритмом	
4	Збирає інформацію за допомогою цифрових пристроїв відповідно для навчальної мети, використовує онлайн середовище для спільної діяльності й обміну думками, дотримується безпечної поведінки під час взаємодії онлайн	

МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір із використанням мистецької технології	
2	Створює варіанти запропонованих художніх образів засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами	
3	Співає виразно, відтворює запропоновані ритми (соло та в групі), імпровізує з ритмами	
4	Презентує власні художні образи, оцінює власну творчість, пояснює, що вдалося	
ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ		
1	Добирає та виконує фізичні вправи з різних видів спорту, дотримуючись правил безпеки, здійснює контроль самопочуття в процесі виконання фізичних вправ	
2	Пояснює значення фізичного навантаження і загартовування для організму людини та виховання сили волі	
3	Дотримується правил проведення рухливих ігор та естафет; співпереживає за результати команди	

Державна підсумкова атестація (4 клас)				
Освітня галузь	Рівень			
	Високий	Достатній	Середній	Початковий

Рішення педагогічної ради про переведення до наступного класу _____

Рекомендації вчителя _____

Учитель _____

підпис

ініціали, прізвище

Побажання батьків/осіб, що їх замінюють _____

Батьки/особи, що їх замінюють _____

підпис

ініціали, прізвище

М. П. Керівник закладу освіти _____

II. Оцінювання результатів навчання здобувачів базової середньої освіти

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класу, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, здійснюється згідно з *Методичними рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів закладів загальної середньої освіти*, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 року № 289, та *інструктивно-методичними рекомендаціями щодо викладання навчальних предметів у 2022-2023 навчальному році*.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання може здійснюватися за власною шкалою, або за системою оцінювання, визначеною законодавством.

Заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання за рішенням педагогічної ради. За рішенням педагогічної ради Ізмайлівської гімназії визначено адаптаційний період – вересень-жовтень 2022-2023 навчального року, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класу. Надалі оцінювання результатів навчання здійснюватиметься за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначатимуться цифрами від 1 до 12. Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім бального, може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти включає **формувальне поточне та підсумкове тематичне**. На кожному уроці відбувається поточне формувальне оцінювання шляхом педагогічного спостереження учителя за різними навчальними видами діяльності учнів, самооцінювання, аналізу учнівських робіт тощо. Поточне та підсумкове оцінювання здійснюється шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування, планування та виконання експериментальних досліджень, реалізації дослідницьких проєктів, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, схемами, тестування в електронному форматі тощо. Після завершення вивчення тематичних розділів проводиться не менше чотирьох разів на рік підсумкове тематичне оцінювання. В кінці навчального року проводиться підсумкове завершальне (річне) оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених **діагностувальних** (контрольних) робіт або без проведення подібних робіт (залежно від специфіки навчального предмета). Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Семестровий контроль проводиться двічі на рік з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів семестру й підтвердження результатів поточних балів, отриманих учнями раніше. **Оцінка за семестр** ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів, які визначені в Державному стандарті базової середньої освіти (Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 р.), у Свідоцтві досягнень учня/учениці.

Річне оцінювання здійснюється на основі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт не проводяться.

Оцінюванню також підлягає сформованість у здобувачів освіти наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти: читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, конструктивне керування емоціями, критичне й системне мислення, логічне обґрунтування позиції, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, ухвалення рішень, розв'язування проблем, співпраця з іншими.

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ
учня/учениці 5 класу

Характеристика навчальної діяльності	Стан сформованості (сформовано/формується)
виявляє інтерес до навчання	
виявляє розуміння прочитаного	
висловлює власну думку	
критично та системно мислить	
логічно обґрунтовує власну позицію	
діє творчо	
виявляє ініціативу в процесі навчання	
конструктивно керує емоціями	
оцінює ризики	
самостійно приймає рішення	
розв'язує проблеми	
співпрацює з іншими	

Характеристика результатів навчальної діяльності

Навчальний предмет / інтегрований курс	Результати навчання	Рівень досягнення результатів навчання		
		I семестр	II семестр	Рік
Українська мова	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
	Сприймає письмові тексти / Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Українська література	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
	Сприймає письмові тексти / Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			

Зарубіжна література	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
	Сприймає письмові тексти / Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Драматургія і театр	Усно взаємодіє з іншими особами			
	Сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів			
	Пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва			
	Бере участь у творчій діяльності			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Англійська мова	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
	Сприймає письмові тексти / Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Математика	Опрацьовує проблемні ситуації та створює математичні моделі			
	Розв'язує математичні задачі			
	Критично оцінює результати розв'язання проблемних ситуацій			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Пізнаємо природу	Проводить дослідження природи			
	Опрацьовує та використовує інформацію			
	Усвідомлює закономірності природи			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Здоров'я, безпека та добробут	Піклується про здоров'я			
	Приймає рішення для безпеки			
	Виявляє підприємливість і поводить етично			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Етика	Поводиться етично			
	Мислить критично			
	Позитивно ставиться до себе та оточуючих			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			

Вступ до історії України	Орієнтується в історичному часі й просторі			
	Працює з інформацією історичного змісту			
	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Інформатика	Працює з інформацією, даними, моделями			
	Створює інформаційні продукти			
	Працює в цифровому середовищі			
	Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Технології	Проектує та виготовляє вироби			
	Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
	Виявляє самозарадність у побуті / освітньому процесі			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Музичне мистецтво	Пізнає різні види мистецтва			
	Працює з музичним текстом			
	Бере участь у творчій діяльності			
	Виявляє естетичне ставлення: емоційне, оцінне, критичне			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Образотворче мистецтво	Пізнає, аналізує та інтерпретує твори мистецтва			
	Здійснює практичну мистецьку діяльність			
	Виявляє естетичне ставлення: емоційне, оцінне, критичне			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			
Фізична культура	Розвиває особистісні якості у процесі фізичного виховання			
	Володіє технікою фізичних вправ			
	Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність			
	<i>Загальна оцінка результатів навчання</i>			

Оцінювання навчальних досягнень учнів 6-9 класів здійснюється відповідно до *Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти*, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року № 329, *Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти*, затверджених наказом МОН від 21.08.2013 року № 1222 зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 1009 від 19 серпня 2016 року, *інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання навчальних предметів у 2022-2023 навчальному році та пояснювальних записок до навчальних програм з предметів*.

Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти та встановлюють відповідність між вимогами до знань, умінь і навичок учнів та показником оцінки в балах відповідно до рівнів навчальних досягнень.

Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий.

Перший рівень – початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

ТАБЛИЦЯ
відповідності рівнів навчальних досягнень 12-бальній шкалі

Рівні навчальних досягнень	Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності

	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів на уроках і вдома, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів. Форми оцінювання навчання учнів: усна (індивідуальне, групове та фронтальне опитування); письмова (самостійні та контрольні роботи у вигляді тестування, твору, різнорівневих завдань); графічна (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами); практична (виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів).

При визначенні рівня навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези;
- самостійність оцінних суджень.

Під час оцінювання зошитів з української мови, української та зарубіжної літератур, англійської мови і математики ураховують:

- наявність різних видів робіт;
- грамотність (якість виконання робіт);
- охайність;
- уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму).

У разі відсутності учня на уроці протягом місяця в колонці за ведення зошита зазначають н/о (нема оцінки).

Оцінку за ведення зошита виставляють окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховують як поточну до найближчої тематичної.

Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з навчальних предметів

Українська мова

Оцінювання мовленнєвої компетентності учнів

I. Аудіювання (слухання - розуміння)

Оцінюється здатність учнів сприймати на слух незнайоме за змістом висловлювання з одного прослуховування: розуміти мету висловлювання; фактичний зміст; причинно-наслідкові зв'язки; тему й основну думку висловлювання; виразально-зображувальні засоби прослуханого тексту; давати оцінку прослуханому.

II. Читання вголос

Оцінюється здатність учнів: демонструвати певний рівень розуміння прочитаного; виявляти вміння читати з достатньою швидкістю, плавно, з гарною дикцією, відповідно до орфоепічних та інтонаційних норм; виражати за допомогою темпу, тембру, гучності читання особливості змісту, стилю, авторський задум; пристосовувати читання до особливостей слухачів (ступеня підготовки, зацікавленості певною темою тощо); емоційно реагувати на прочитане; знаходити в тексті незнайомі слова.

Вимоги до оцінювання читання вголос

Рівень	Бали	Характеристика читання
<i>Початковий</i> (Бали цього рівня одержують учні/учениці, які читають дуже повільно, припускаються значної кількості помилок у структуруванні тексту і речення, прочитанні і вимові слів, інтонуванні речень)	1	Учень/учениця читає, не зв'язуючи слова між собою інтонаційно, не відділяючи одне речення від іншого, припускається значної кількості помилок на заміну, перестановку, пропуск (складів, слів); вимовляє в багатьох випадках слова відповідно до їх написання, а не до норм вимови; швидкість читання в кілька разів нижча за норми
	2	Учень/учениця читає, відриваючи окремі слова одне від одного, не завжди відділяє одне речення від іншого; припускається помилок на заміну, перестановку, пропуск (складів, слів); вимовляє в багатьох випадках слова відповідно до їх написання, а не до норм вимови; швидкість читання складає орієнтовно третину від норми
	3	Читання характеризується певним рівнем зв'язності, який проте ще недостатній, як і темп, що наближається до половини норми. Допускається ще велика кількість помилок різного характеру
<i>Середній</i> (Бали цього рівня заслуговують учні/учениці, які читають зі швидкістю, що наближається до норми, поділяючи текст на речення, пов'язуючи слова реченні між собою, але читають не досить плавно і виразно, припускаючись помилок в інтонуванні, вимові тощо)	4	Учень/учениця читає, зі швидкістю, що дещо перевищує половину норми, поділяючи текст на речення, але припускається значної кількості помилок в інтонуванні речень різних типів; у поділі речень на смислові частини, неправильно ставить логічний наголос; припускається орфоепічних помилок; читання не досить плавне
	5	Учень/учениця читає зі швидкістю, що наближається до норми, в основному правильно інтонуючи кінець речення, але припускається помилок у поділі речень на смислові частини, логічному наголошуванні слів, а також в інтонуванні речень певної синтаксичної будови (за програмою відповідного класу); припускається орфоепічних помилок; читання не досить плавне

	6	Учень/учениця читає зі швидкістю, що наближається до норми, в основному правильно інтонуючи кінець речення, але припускається помилок у поділі речень на смислові частини, логічному наголошуванні слів, а також в інтонуванні речень певної синтаксичної будови (за програмою відповідного класу); припускається орфоепічних помилок; читання не досить плавне
<i>Достатній</i> (Бали цього рівня заслуговують учні/учениці, які читають плавно, з належною швидкістю, правильно інтонують речення і поділяють їх на смислові відрізки, але припускаються певних недоліків за деякими критеріями(вираження авторського задуму, виконання комунікативного завдання; норм орфоєпії, дикції)	7	Учень/учениця читає зі швидкістю в межах норми, у цілому плавно, правильно інтонуючи речення певної синтаксичної будови (за програмою відповідного класу), роблячи логічні наголоси; поділ речення на смислові відрізки в цілому логічно правильний, але цей поділ не пристосований до особливостей слухацької аудиторії; емоційне забарвлення тексту в читанні відсутнє; є орфоепічні помилки
	8	Учень/учениця читає швидко, плавно, досить правильно інтонуючи речення певних синтаксичних структур, роблячи логічні наголоси; поділ речення на смислові відрізки логічно правильний, але не завжди пристосований до особливостей слухацької аудиторії; темп, тембр, гучність читання не пов'язані з певним комунікативним завданням; емоційне забарвлення тексту наявне, але воно не виявляє авторського задуму; є орфоепічні помилки
	9	Учень/учениця читає швидко, плавно, правильно інтонуючи речення різної синтаксичної будови; поділ речення на смислові відрізки та логічне наголошування слів правильні, але в окремих випадках темп, тембр, гучність читання не пов'язані з відповідним комунікативним завданням; емоційне забарвлення недостатньо виявляє авторський задум; можуть бути орфоепічні помилки
<i>Високий</i> (Бали цього рівня заслуговують учні/учениці, які читають плавно, швидко, правильно інтонують речення і поділяють їх на смислові відрізки; добре відтворюють авторський задум, стильові особливості тексту, розв'язують комунікативне завдання; читають орфоепічно правильно, з гарною дикцією)	10	Учень/учениця читає виразно, з гарною дикцією; інтонація (поділ речень на смислові частини, логічне наголошування слів, мелодика речень різної синтаксичної будови), емоційне забарвлення, тембр, темп, гучність читання відтворюють авторський задум, стильові характеристики тексту, але в читанні можуть бути окремі недоліки(наприклад, недостатньо враховано комунікативне завдання, особливості слухацької аудиторії), незначні орфоепічні огріхи
	11	Читання учня/учениці цілком відповідає усім зазначеним вище критеріям (глибоке проникнення у зміст прочитаного, бездоганне дотримання орфоепічних, інтонаційних норм, виразна передача авторського задуму, стильових характеристик тексту, врахування комунікативного завдання, особливостей слухацької аудиторії)
	12	Учень/учениця читає винятково виразно, з гарною дикцією; глибоко й тонко відтворюючи емоційне забарвлення, авторський задум, стильові характеристики тексту; вміло виконує комунікативне завдання, визначене вчителем або самостійно

III. Говоріння й письмо (діалогічне та монологічне мовлення)

Діалогічне мовлення

Оцінюється здатність учнів: ініціювати комунікативну взаємодію; налагоджувати й підтримувати міжособистісну комунікацію; адекватно реагувати на співрозмовника; демонструвати певний рівень обізнаності з теми, що обговорюється; висловлювати особисту позицію щодо теми, яка обговорюється; добирати аргументи на підтвердження власної позиції; здійснювати адекватний добір мовно-виражальних засобів; формулювати різні запитання й давати розгорнуту відповідь; у виборі рішень керуватися системою цінностей, схвалених суспільством; володіти типами мовленнєвої діяльності; відчувати стан співрозмовника; організовувати конструктивне розв'язання конфліктних ситуацій; користуватися прийомами стимулювання й підтримування розмови; дотримуватися теми спілкування; дотримуватися норм літературної мови; демонструвати певний рівень вправності у процесі діалогу (стислість, логічність, виразність, доречність, винахідливість тощо).

Вимоги до оцінювання діалогічного мовлення

Рівень	Бали	Характеристика складених учнями діалогів
<i>Початковий</i> (Бали цього рівня одержують учні/учениці, успіхи яких у самостійному складанні діалогу поки що незначні)	1	Учень/учениця має значні труднощі в підтриманні діалогу. Здебільшого він/вона відповідає на запитання лише "так" чи "ні" або аналогічними уривчастими реченнями ствердного чи заперечного характеру
	2	Учень/учениця відповідає на елементарні запитання короткими репліками, що містять недоліки різного характеру, але сам/сама досягти комунікативної мети не може
	3	Учень/учениця бере участь у діалозі за найпростішою за змістом мовленнєвою ситуацією, може не лише відповідати на запитання співрозмовника, а й формулювати деякі запитання, припускаючись помилок різного характеру. Проте комунікативна мета досягається ним/нею лише частково
<i>Середній</i> (Балів цього рівня заслуговують учні/учениці, які досягли певних результатів у складанні діалогу за двома-чотирма показниками з нескладної теми, але за іншими критеріями результати поки що незначні)	4	Учень/учениця бере участь у діалозі з нескладної за змістом теми, в основному досягає мети спілкування, проте репліки його/її недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином ситуацію спілкування, не відзначаються послідовністю, доказовістю; трапляється чимало помилок у доборі слів, побудові речень, їх інтонуванні тощо
	5	Учень/учениця бере участь у діалозі за нескладною за змістом мовленнєвою ситуацією, додержує елементарних правил поведінки в розмові, загалом досягає комунікативної мети, проте допускає відхилення від теми, мовлення його/її характеризується стереотипністю, недостатньою різноманітністю і потребує істотної корекції тощо
	6	Учень/учениця успішно досягає комунікативної мети в діалозі з нескладної теми, його/її репліки загалом є змістовними, відповідають основним правилам поведінки у розмові, нормам етикету, проте їм не вистачає самостійності суджень, їх аргументації, новизни, лаконізму в досягненні комунікативної мети, наявна певна кількість помилок у мовному оформленні реплік тощо
<i>Достатній</i> (Балів цього рівня заслуговують	7	Діалогічне мовлення учня/учениці за своїм змістом спрямовується на розв'язання певної проблеми, загалом є змістовним, набирає деяких рис невимушеності; з'являються

<p>учні/учениці, які самостійно, у цілому вправно за більшістю критеріїв склали діалог з теми, що містить певну проблему, продемонстрували належну культуру спілкування, проте за деякими з критеріїв (від 2-х до 4-х) їх мовлення ще містить певні недоліки)</p>		<p>елементи особистісної позиції щодо предмета обговорення, правила спілкування в цілому додержуються, але ще є істотні недоліки(за 4-ма критеріями): невисокий рівень самостійності й аргументованості суджень, можуть траплятися відхилення від теми, помилки в мовному оформленні реплік тощо</p>
	8	<p>Учень/учениця загалом вправно бере участь у діалозі за ситуацією, що містить певну проблему, досягаючи комунікативної мети, висловлює судження і певною мірою аргументує їх з допомогою загальновідомих фактів, у діалозі з'являються елементи оцінних характеристик, узагальнень, що базуються на використанні прислів'їв і приказок, проте допускаються певні недоліки за кількома критеріями(3-ма)</p>
	9	<p>Учень/учениця самостійно складає діалог з проблемної теми, демонструючи загалом достатній рівень вправності і культури мовлення (чітко висловлює думки, виявляє вміння сформулювати цікаве запитання, дати влучну, дотепну відповідь, виявляє толерантність, стриманість, коректність у разі незгоди з думкою співрозмовника), але в діалозі є певні недоліки за 2-ма критеріями, наприклад: нечітко виражається особиста позиція співбесідників, аргументація не відзначається оригінальністю тощо</p>
<p><i>Високий</i> (Балів цього рівня заслуговують учні/учениці, які продемонстрували високу культуру спілкування, переконливо аргументуючи свої думки з приводу проблемної теми, даючи можливість висловитися партнеру по діалогу; змогли зіставити різні погляди на той самий предмет, навести аргументи “за” і “проти“ в їх обговоренні)</p>	10	<p>Учень/учениця складає діалог за проблемною ситуацією, демонструючи належний рівень мовленнєвої культури, вміння формулювати думки, обґрунтовуючи власну позицію, виявляє готовність уважно і доброзичливо вислухати співрозмовника, даючи можливість висловитися партнеру по діалогу; додержується правил мовленнєвого етикету; структура діалогу, мовне оформлення реплік діалогу звичайно відповідає нормам, проте за одним з критеріїв можливі певні недоліки</p>
	11	<p>Учень/учениця складає діалог, самостійно обравши аспект запропонованої теми (або ж самостійно визначає проблему для обговорення), переконливо й оригінально аргументує свою позицію, зіставляє різні погляди на той самий предмет, розуміючи при цьому можливість інших підходів до обговорюваної проблеми, виявляє повагу до думки іншого; структура діалогу, мовне оформлення реплік діалогу відповідає нормам</p>
	12	<p>Учень/учениця складає глибокий за змістом і досконалий за формою діалог, самостійно обравши аспект запропонованої теми (або ж самостійно визначає проблему для обговорення) демонструючи вміння уважно і доброзичливо вислухати співрозмовника, коротко, виразно, оригінально сформулювати свою думку, дібрати цікаві, влучні, дотепні, переконливі аргументи на захист своєї позиції, у тому числі й з власного життєвого досвіду, зіставити різні погляди на той самий предмет; здатний/здатна змінити свою думку в разі незаперечних аргументів іншого; додержується правил поведінки й мовленнєвого етикету в розмові</p>

Монологічне мовлення

Говоріння (усні переказ і твір); письмо (письмові переказ і твір)

Оцінюється здатність учнів: виявляти обізнаність із теми, що розкривається (усно чи письмово); здобувати потрібну інформацію в різноманітних джерелах (зокрема користуватися ІКТ) для створення власних усних і письмових висловлювань; будувати висловлювання певного обсягу, типу й стилю, добираючи й упорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий текст, епізод із кінофільму, сприйнятий (побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо) і використовуючи мовні засоби оформлення; продукувати чітке, плавне, зв'язне мовлення з ефективною логічною структурою, що допомагає слухачеві сприйняти й запам'ятати почуте; будувати композиційно й змістовно завершене висловлювання; урахувати мету спілкування, адресата мовлення; формулювати основну думку висловлювання; розкривати тему висловлювання тощо.

Під час оцінювання усного монологічного мовлення враховуються також такі аспекти: здатність дотримуватися культури мовлення й правил спілкування з урахуванням мовленнєвих ситуацій; виявляти певний рівень творчої діяльності; вільно й невимушено триматися перед слухачами, підтримувати з ними зоровий контакт; доцільно й ефективно використовувати позамовні засоби (постава, міміка, жести).

Вимоги до оцінювання монологічного мовлення

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Мовне оформлення		Змістові помилки
			Орфографічні та пунктуаційні помилки	Лексичні, граматичні, стилістичні помилки	
Початковий	1	Побудованому учнем/ученицею тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи	15 - 16 і більше	13 і більше	Окремі речення
	2	Побудоване учнем/ученицею висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики і граматична будова мовлення	13 - 14	12	Окремі фрагменти
	3	Учневі/учениці слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлювання, потребує збагачення та урізноманітнення лексики й граматична будова висловлювання	11 - 12	11	Менше 1/2 норми
Середній	4	Висловлювання учня/учениці за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується певною завершеністю, зв'язністю; розкриття теми має бути повнішим, ґрунтовнішим і послідовнішим;	9 - 10	9	7

		чіткіше мають розрізняватися основна та другорядна інформація; потребує урізноманітнення добір слів, більше має використовуватися авторська лексика			
	5	За обсягом робота учня/учениці наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути виражена основна думка, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим	7 - 8	8	6
	6	За обсягом висловлювання учня/учениці сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але учневі ще слід працювати над умінням самостійно формулювати судження, належно їх аргументувати, точніше добирати слова й синтаксичні конструкції	5 - 6	7	5
Достатній	7	Учень/учениця самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добирає лексичні засоби, але ще має вдосконалювати вміння чітко висвітлювати тему, послідовно її викладати, належно аргументувати основну думку	4	6	4
	8	Учень/учениця самостійно буде достатньо повне, осмислене висловлювання, загалом ґрунтовно висвітлює тему, добирає переконливі аргументи на їх користь, проте ще має працювати над урізноманітненням словника, граматичного та стилістичного оформлення роботи	3	5	3
	9	Учень/учениця самостійно буде послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати	1 + 1 (негруба)	4	2
Високий	10	Учень/учениця самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною	1	3	1

		правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту			
11		Учень/учениця самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю	1 (негруба)	2	-
12		Учень/учениця самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю	-	1	-

Оцінкою за творчу роботу є середнє арифметичне балів за зміст та грамотність виконаної роботи. Наприклад: за зміст – 8 балів, за грамотність – 10 балів. Тоді за творчу роботу буде оцінка 9 балів.

IV. Диктант. Оцінювання правописних (орфографічних і пунктуаційних) умінь учнів/учениць

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є контрольний текстовий *диктант*.

Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила і словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформляти роботу. Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

Обсяг диктанту по класах

Клас	5-й	6-й	7-й	8-й	9-й
Кількість слів у тексті	90–100	100–110	110–120	120–140	140–160

У визначенні кількості слів у диктанті враховують як самостійні, так і службові слова.

Критерії оцінювання диктанту

Рівні	Початковий			Середній			Достатній			Високий		
Бали	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Кількість помилок	15–16 і більше	13–14	11–12	9–10	7–8	5–6	4	3	1+1 (негруба)	1	1 (негруба)	-

Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- помилка в слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою; помилки на те саме правило, але в різних словах вважаються різними помилками;
- розрізняють грубі і негрубі помилки, тобто такі, які не мають істотного значення для характеристики грамотності.

При підрахуванні помилок дві негрубі вважають за одну грубу. До негрубих відносять такі помилки:

- у винятках усіх правил;
- у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;
- у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;
- у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях: не хто інший, як...; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...);
- у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;
- у заміні українських букв російськими.

За наявності в диктанті більше п'яти поправок оцінка знижується на бал.

Контрольна перевірка з української мови здійснюється фронтально та індивідуально. Фронтально оцінюються: аудіювання, читання мовчки, диктант, письмовий переказ і письмовий твір, мовні знання й уміння. Індивідуально оцінюються: говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) і читання вголос. Результати оцінювання виставляють у колонку без дати й ураховують у найближчу тематичну. Повторне оцінювання всіх видів мовленнєвої діяльності не проводять.

Якщо дитина прохворіла частину семестру, пропустила, наприклад, одну тематичну, не має оцінки за якийсь вид мовленнєвої діяльності, то оцінку за семестр виводять на розсуд учителя залежно від динаміки особистих навчальних досягнень учня (учениці), важливості пропущеної теми чи теми, за яку учня (ученицю) атестовано, тривалості вивчення, складності змісту, ступеню узагальнення матеріалу.

Українська та зарубіжна літератури

Під час оцінювання навчальних досягнень учнів з української та зарубіжної літератур обов'язковими є: контроль за прочитанням кожним учнем програмових творів, визначення рівня засвоєння їхнього змісту та вироблення вмій і навичок їхнього аналізу й інтерпретації, перевірка виконання усних і письмових робіт, виразне читання художніх текстів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з даних предметів здійснюється за такими вимогами:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) сприймає навчальний матеріал на елементарному рівні, називає окремий літературний факт або явище
	2	Учень (учениця) сприймає навчальний матеріал на елементарному рівні, називає окремі літературні факти або явища
	3	Учень (учениця) сприймає навчальний матеріал, відтворює окремий фрагмент твору (з допомогою вчителя)
II. Середній	4	Учень (учениця) частково відтворює навчальний матеріал на репродуктивному рівні, дає визначення літературного явища без посилання на текст

	5	Учень (учениця) розуміє навчальний матеріал і з допомогою вчителя знаходить потрібні приклади у тексті літературного твору
	6	Учень (учениця) розуміє навчальний матеріал, відтворює значну його частину з допомогою вчителя і самостійно знаходить приклади у тексті
III. Достатній	7	Учень (учениця) володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим учителем зразком, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних суджень
	8	Учень (учениця) володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу художнього твору, під керівництвом учителя виправляє допущені помилки й добирає аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку
	9	Учень (учениця) володіє матеріалом, навичками текстуального аналізу на рівні цілісно-комплексного уявлення про певне літературне явище, під керівництвом учителя аналізує і виправляє допущені помилки; добирає аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку
IV. Високий	10	Учень (учениця) добре володіє матеріалом та навичками ціліснокомплексного аналізу художнього твору, самостійно оцінює окремі літературні явища, знаходить і виправляє допущені помилки, працює із різними джерелами інформації, систематизує дібраний матеріал
	11	Учень (учениця) на високому рівні володіє матеріалом, вміннями і навичками цілісно-комплексного аналізу художнього твору, висловлює свої думки, самостійно оцінює явища культурного життя, аргументуючи власну позицію щодо них, виявляє початкові творчі здібності
	12	Учень (учениця) вільно володіє матеріалом та навичками ціліснокомплексного аналізу літературного твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень щодо різноманітних навчальних завдань, до використання набутих знань та вмінь у нестандартних ситуаціях, має схильність до літературної творчості

Вимоги до оцінювання виразного читання напам'ять художніх творів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
I. Початковий	1	Учень (учениця) монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту
	2	Учень (учениця) невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору
	3	Учень (учениця) читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок
II. Середній	4	При читанні напам'ять твору учень (учениця) допускає значну кількість помилок різного характеру
	5	Учень (учениця) читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення
	6	Учень (учениця) читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими помилками
III. Достатній	7	При читанні напам'ять твору учень (учениця) правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно
	8	Вивчений напам'ять твір учень (учениця) читає з окремими декламаційними помилками
	9	Учень (учениця) виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності
IV. Високий	10	Учень (учениця) виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять

	11	Вивчений напам'ять твір учень (учениця) декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного
	12	Читання напам'ять твору учнем (ученицею) відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Учень (учениця) виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє «надзавдання» (мету) читання твору

Творчі роботи з української та зарубіжної літератур оцінюються так само, як і твори з української мови. Оцінка за твір є середнім арифметичним за зміст і грамотність. За наявності у творі більше п'яти виправлень оцінка знижується на бал.

Орієнтовний обсяг письмового твору:

Клас	Кількість сторінок
5	0,5 - 1,0
6	1,0 – 1,5
7	1,5 - 2,0
8	2,0 - 2,5
9	2,5 - 3,0

Англійська мова

Основними видами оцінювання з англійської мови є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та підсумкова державна атестація. Більшість прийомів поточного оцінювання спрямовано на детальну перевірку окремих параметрів мови або вмінь мовлення, яких щойно навчили, тематичне оцінювання проводиться на основі поточного оцінювання і виставляється єдиний тематичний бал. Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Семестрове оцінювання з англійської мови проводиться один раз наприкінці семестру за чотирма видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо). Оцінка за семестр виставляється на основі тематичних оцінок та семестрового оцінювання.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
<i>Аудіювання</i>		
I. Початковий	1	Учень (учениця) розпізнає на слух найбільш поширені слова у мовленні, яке звучить в уповільненому темпі
	2	Учень (учениця) розпізнає на слух найбільш поширені словосполучення у мовленні, яке звучить в уповільненому темпі
	3	Учень (учениця) розпізнає на слух окремі прості непоширені речення і мовленнєві зразки, побудовані на вивченому мовному матеріалі в мовленні, яке звучить в уповільненому темпі
II. Середній	4	Учень (учениця) розпізнає на слух прості речення, фрази та мовленнєві зразки, що звучать у нормальному темпі. В основному розуміє зміст прослуханого тексту, в якому використаний знайомий мовний матеріал
	5	Учень (учениця) розуміє основний зміст поданих у нормальному темпі текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі
	6	Учень (учениця) розуміє основний зміст поданих у нормальному темпі невеликих за обсягом текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися
III. Достатній	7	Учень (учениця) розуміє основний зміст поданих у нормальному темпі текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, сприймає більшу частину необхідної інформації, надану в вигляді оціночних суджень, опису, аргументації

	8	Учень (учениця) розуміє основний зміст стандартного мовлення у межах тематики ситуативного мовлення яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. В основному сприймає на слух експліцитно надану інформацію
	9	Учень (учениця) розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також сприймає основний зміст повідомлень та фактичну інформацію імпліцитно надану у повідомленні
IV. Високий	10	Учень (учениця) розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також основний зміст чітких повідомлень різного рівня складності
	11	Учень (учениця) розуміє тривале мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Вміє знаходити в інформаційних текстах з незнайомим матеріалом необхідну інформацію, надану в вигляді оціночних суджень, опису, аргументації
	12	Учень (учениця) без особливих зусиль розуміє тривале мовлення й основний зміст повідомлень, сприймає на слух надану фактичну інформацію у повідомленні
Читання		
I. Початковий	1	Учень (учениця) уміє розпізнавати та читати окремі вивчені слова на основі матеріалу, що вивчався
	2	Учень (учениця) уміє розпізнавати та читати окремі вивчені словосполучення на основі матеріалу, що вивчався
	3	Учень (учениця) уміє розпізнавати та читати окремі прості непоширені речення на основі матеріалу, що вивчався
II. Середній	4	Учень (учениця) уміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту тексти, побудовані на вивченому матеріалі. Уміє частково знаходити необхідну інформацію у вигляді оціночних суджень за умови, що в текстах використовується знайомий мовний матеріал
	5	Учень (учениця) уміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту тексти, які можуть містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Уміє частково знаходити необхідну інформацію у вигляді оціночних суджень, опису за умови, що в текстах використовується знайомий мовний матеріал
	6	Учень (учениця) уміє читати з повним розумінням тексти, які можуть містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Уміє знаходити необхідну інформацію у вигляді оціночних суджень, опису, аргументації за умови, що в текстах використовується знайомий мовний матеріал
III. Достатній	7	Учень (учениця) уміє читати з повним розумінням і тексти, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися; уміє знаходити потрібну інформацію в текстах інформативного характеру
	8	Учень (учениця) уміє читати з повним розумінням тексти, які містять певну кількість незнайомих слів, знаходити і аналізувати потрібну інформацію
	9	Учень (учениця) уміє читати з повним розумінням тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки
IV. Високий	10	Учень (учениця) уміє читати з розумінням основного змісту тексти, аналізує їх, розуміє прочитаний текст, встановлюючи логічні зв'язки всередині речення та між реченнями
	11	Учень (учениця) уміє читати тексти, аналізує їх і робить власні висновки, розуміє логічні зв'язки в рамках тексту

	12	Учень (учениця) уміє читати тексти, аналізує їх і робить висновки, порівнює отриману інформацію з власним досвідом. В повному обсязі розуміє тему прочитаного тексту різного рівня складності
Говоріння		
I. Початковий	1	Учень (учениця) знає найбільш поширені вивчені слова, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні, допускає фонематичні помилки
	2	Учень (учениця) знає найбільш поширені вивчені словосполучення, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні, допускає фонематичні помилки
	3	Учень (учениця) використовує в мовленні прості непоширені речення з опорою на зразок, має труднощі у вирішенні поставленого комунікативного завдання в ситуаціях на задану тему, допускає фонематичні помилки
II. Середній	4	Учень (учениця) уміє в основному логічно розпочинати та підтримувати бесіду, при цьому використовуючи обмежений словниковий запас та елементарні граматичні структури. На запит співрозмовника дає елементарну оціночну інформацію, відображаючи власну точку зору
	5	Учень (учениця) уміє в основному логічно побудувати невеличке монологічне висловлювання та діалогічну взаємодію, допускаючи незначні помилки при використанні лексичних одиниць. Всі звуки в потоці мовлення вимовляються правильно
	6	Учень (учениця) упевнено розпочинає, підтримує, відновлює та закінчує розмову відповідно до мовленнєвої ситуації. Всі звуки в потоці мовлення вимовляються правильно
III. Достатній	7	Учень (учениця) уміє зв'язно висловлюватися відповідно до навчальної ситуації, малюнка, робити повідомлення з теми, простими реченнями передавати зміст прочитаного, почутого або побаченого, підтримувати бесіду, ставити запитання та відповідати на них
	8	Учень (учениця) уміє логічно висловитися у межах вивчених тем відповідно до навчальної ситуації, а також у зв'язку зі змістом прочитаного, почутого або побаченого, висловлюючи власне ставлення до предмета мовлення; уміє підтримувати бесіду, вживаючи короткі репліки. Учень в основному уміє відповідно до комунікативних завдань використовувати лексичні одиниці і граматичні структури, не допускає фонематичних помилок
	9	Учень (учениця) уміє логічно висловлюватися у межах вивчених тем, передавати основний зміст прочитаного, почутого або побаченого, підтримувати бесіду, вживаючи розгорнуті репліки, відповідно до комунікативних завдань використовує лексичні одиниці і граматичні структури, не допускає фонематичних помилок
IV. Високий	10	Учень (учениця) уміє без підготовки висловлюватися і вести бесіду в межах вивчених тем, використовує граматичні структури і лексичні одиниці відповідно до комунікативних завдань, не допускає фонематичних помилок
	11	Учень (учениця) уміє логічно і в заданому обсязі побудувати монологічне висловлювання та діалогічну взаємодію, використовуючи граматичні структури і лексичні одиниці відповідно до комунікативного завдання, не допускаючи при цьому фонематичних помилок
	12	Учень (учениця) уміє вільно висловлюватись та вести бесіду в межах вивчених тем, гнучко та ефективно користуючись мовними та мовленнєвими засобами

Письмо

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
Початковий	1	Учень (учениця) уміє писати вивчені слова, допускаючи при цьому велику кількість орфографічних помилок	8	9
	2	Учень (учениця) уміє писати вивчені словосполучення	6	9
	3	Учень (учениця) уміє писати прості непоширені речення відповідно до комунікативної задачі, проте зміст повідомлення недостатній за обсягом для розкриття теми та інформативно насичений	6	8
Середній	4	Учень (учениця) уміє написати листівку за зразком, проте використовує обмежений запас лексики та граматичних структур, допускаючи помилки, які утруднюють розуміння тексту	6	6
	5	Учень (учениця) уміє написати коротке повідомлення за зразком у межах вивченої теми, використовуючи обмежений набір засобів логічного зв'язку при цьому відсутні з'єднувальні кліше, недостатня різноманітність вжитих структур, моделей тощо	4 – 5	5
	6	Учень (учениця) уміє написати коротке повідомлення/лист за зразком відповідно до поставленого комунікативного завдання, при цьому вжито недостатню кількість з'єднувальних кліше та посередня різноманітність вжитих структур, моделей тощо	4 – 5	5
Достатній	7	Учень (учениця) уміє написати коротке повідомлення за вивченою темою за зразком відповідно до заданої комунікативної ситуації, допускаючи при цьому ряд помилок при використанні вивчених граматичних структур. Допущені помилки не порушують сприйняття тексту, у роботі вжито ідіоматичні звороти, з'єднувальні кліше, різноманітність структур, моделей тощо	4	4
	8	Учень (учениця) уміє без використання опори написати повідомлення за вивченою темою, зробити нотатки, допускаючи ряд помилок при використанні лексичних одиниць. Допущені помилки не порушують сприйняття тексту, у роботі вжито ідіоматичні звороти, з'єднувальні кліше, різноманітність структур, моделей тощо	3	3
	9	Учень (учениця) уміє написати повідомлення на запропоновану тему, заповнити анкету, допускаючи ряд орфографічних помилок, які не утруднюють розуміння інформації, у роботі вжито ідіоматичні звороти, з'єднувальні кліше, різноманітність структур, моделей тощо	3	2

Високий	10	Учень (учениця) уміє написати повідомлення, висловлюючи власне ставлення до проблеми, написати особистого листа, при цьому правильно використовуючи вивчені граматичні структури відповідно до комунікативного завдання, використовуючи достатню кількість ідіоматичних зворотів, з'єднувальних кліше, моделей тощо	2	1
	11	Учень (учениця) уміє написати повідомлення, правильно використовуючи лексичні одиниці в рамках тем, пов'язаних з повсякденним життям, надаються при наявності несуттєвих орфографічних помилок, які не порушують акту комунікації (британський або американський варіанти орфографії, орфографічні помилки в географічних назвах тощо)	1 – 2	-
	12	Учень (учениця) уміє надати в письмовому вигляді інформацію відповідно до комунікативних завдань, висловлюючи власне ставлення до проблеми, при цьому правильно використовуючи лексичні одиниці та граматичні структури	-	-

Історія

При оцінюванні навчальних досягнень з історії за основу береться:

- поступове зростання рівня вимог до учнів від класу до класу відповідно до рівня набуття учнями ключових та предметних компетентностей;
- рівень оволодіння основними питаннями змісту та переліком вмінь і навичок, що їх учні мають набути під час вивчення курсів історії України та всесвітньої історії відповідно з врахуванням вікових особливостей пізнавального процесу здобувачів освіти.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) може повторити тему уроку, назвати одне - два поняття, які вивчалися протягом теми, одну - дві події, персоналії чи історико-географічні об'єкти, що вивчалися протягом теми
	2	Учень (учениця) називає декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; вибирає правильний варіант відповіді на рівні "так - ні"; має загальне уявлення про лічбу часу в історії
	3	Учень (учениця) двома - трьома простими реченнями може розповісти про історичну подію чи постать; впізнати її за описом; співвіднести рік зі століттям, століття - з тисячоліттям; може пояснити легенду історичної карти
II. Середній	4	Учень (учениця) репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, з використанням понять та термінів, що подані у тексті підручника, називаючи одну дві основні дати; розпізнає на історичній карті різноманітні історико-географічні об'єкти та використовує карту для локалізації історичного змісту підручника за допомогою вчителя
	5	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний зміст навчальної теми, визначає окремі ознаки історичних понять, називає дати подій, що вивчаються; показує на карті історико-географічний об'єкт з використанням легенди карти; розпізнає різноманітні історичні джерела за їх видами (речові, візуальні, етнографічні, текстові тощо)

	6	Учень (учениця) самостійно відтворює фактичний матеріал теми, розповідає про історичну постать на основі матеріалів підручника, встановлює хронологічну послідовність трьох - чотирьох подій; користується джерелами історичної інформації і за допомогою вчителя використовує для пояснення основного змісту теми
III. Достатній	7	Учень (учениця) послідовно і логічно відтворює навчальний матеріал теми, виявляє розуміння історичної термінології, характеризує події (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ та процесів; самостійно "читає" історичні карти з допомогою їх легенди; самостійно працює з матеріалами підручника, встановлює відповідність подій та явищ
	8	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає правильне визначення історичних понять та користується ними, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах періоду з курсу історії України та всесвітньої історії; використовує історичну карту як джерело знань
	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; розпізнає історичний факт та його інтерпретацію; дає порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; синхронізує події у межах курсу, аналізує зміст історичної карти
IV. Високий	10	Учень (учениця) використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки, спираючись на запропоновані історичні джерела; порівнює і систематизує дані історичних джерел, включаючи історичні карти; синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії в межах вивченого історичного періоду
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями, може аргументовано висловлювати власні судження в усній та письмовій формі, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії; аналізує історичні джерела в їх багатоаспектному та багато перспективному вимірі
	12	Учень (учениця) системно володіє навчальним матеріалом; самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання; самостійно добирає інформацію про минуле, аналізує та узагальнює її, пов'язує конкретну тему з широким історичним контекстом, використовує міжпредметні зв'язки

Математика

При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, повнота, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: осмисленість, глибина, узагальненість, системність, гнучкість, дієвість, міцність;
- ступінь сформованості загальнонавчальних і предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Також слід враховувати, що оцінювання якості математичної підготовки учнів здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, який можна виявити в процесі усного опитування, та якість практичних умінь і навичок, тобто здатність до застосування вивченого матеріалу під час розв'язування задач і вправ.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця): - розпізнає один із кількох запропонованих математичних об'єктів (символів, виразів, геометричних фігур тощо), виділивши його серед інших; - читає і записує числа, переписує даний математичний вираз, формулу; - зображає найпростіші геометричні фігури (малює ескіз)
	2	Учень (учениця): - виконує однокрокові дії з числами, найпростішими математичними виразами; - впізнає окремі математичні об'єкти і пояснює свій вибір
	3	Учень (учениця): - співставляє дані або словесно описані математичні об'єкти за їх суттєвими властивостями; - за допомогою вчителя розв'язує елементарні вправи
II. Середній	4	Учень (учениця): - відтворює означення математичних понять і формулювання тверджень; - називає елементи математичних об'єктів; - формулює деякі властивості математичних об'єктів; - виконує за зразком завдання обов'язкового рівня
	5	Учень (учениця): - ілюструє означення математичних понять, формулювань теорем і правил виконання математичних дій прикладами із пояснень вчителя або підручника; - розв'язує завдання обов'язкового рівня за відомими алгоритмами з частковим поясненням
	6	Учень (учениця): - ілюструє означення математичних понять, формулювань теорем і правил виконання математичних дій власними прикладами; - самостійно розв'язує завдання обов'язкового рівня з достатнім поясненням; - записує математичний вираз, формулу за словесним формулюванням і навпаки
III. Достатній	7	Учень (учениця): - застосовує означення математичних понять та їх властивостей для розв'язання завдань в знайомих ситуаціях; - знає залежності між елементами математичних об'єктів; - самостійно виправляє вказані йому помилки; - розв'язує завдання, передбачені програмою, без достатніх пояснень
	8	Учень (учениця): - володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; - розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням; - частково аргументує математичні міркування й розв'язування завдань
	9	Учень (учениця): - вільно володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; - самостійно виконує завдання в знайомих ситуаціях з достатнім поясненням; - виправляє допущені помилки; - повністю аргументує обґрунтування математичних тверджень; - розв'язує завдання з достатнім поясненням
IV. Високий	10	Знання, вміння й навички учня повністю відповідають вимогам програми, зокрема учень: - усвідомлює нові для нього математичні факти, ідеї, вміє доводити передбачені програмою математичні твердження з достатнім обґрунтуванням; - під керівництвом учителя знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх; - розв'язує завдання з повним поясненням і обґрунтуванням
	11	Учень (учениця): - вільно і правильно висловлює відповідні математичні міркування, переконливо аргументує їх; - самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; - використовує набуті знання і вміння в незнайомих для нього ситуаціях; - знає, передбачені програмою, основні методи розв'язання завдання і вміє їх застосовувати з необхідним обґрунтуванням

	12	Учень (учениця): - виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способу розв'язання математичної проблеми; - вміє узагальнювати й систематизувати набуті знання; - здатний до розв'язування нестандартних задач і вправ
--	----	---

Біологія

- При оцінюванні рівня навчальних досягнень учнів з біології враховується:
- рівень оволодіння біологічними ідеями, що становлять важливу складову загальнолюдської культури;
 - обсяг відтворення знань, рівень розуміння навчального матеріалу;
 - самостійність суджень, систематизація та глибина знань;
 - дієвість знань, уміння застосовувати їх у практичній діяльності з метою розв'язування практичних задач; - уміння робити висновки та узагальнення на основі практичної діяльності;
 - рівень оволодіння практичними вміннями та навичками спостереження та дослідження природи.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) розпізнає і називає окремі біологічні об'єкти
	2	Учень (учениця) за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) називає окремі ознаки біологічних об'єктів; наводить елементарні приклади біологічних об'єктів
	3	Учень (учениця) відтворює окремі факти; за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) характеризує окремі ознаки біологічних об'єктів; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді (наприклад так або ні); допускає суттєві біологічні помилки
II. Середній	4	Учень (учениця) за допомогою вчителя відтворює незначну частину навчального матеріалу; дає визначення окремих біологічних понять, неповну характеристику загальних ознак біологічних об'єктів, допускаючи несуттєві біологічні помилки
	5	Учень (учениця) відповідаючи на запитання вчителя відтворює основний зміст навчального матеріалу; характеризує загальні ознаки біологічних об'єктів, дає визначення окремих біологічних понять, описує біологічні об'єкти за планом, допускаючи несуттєві біологічні помилки; проводить та описує спостереження; за допомогою вчителя виконує прості біологічні дослідження та описує їх результати; за допомогою вчителя розв'язує прості типові біологічні вправи і задачі
	6	Учень (учениця) самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, відповідає на окремі запитання; частково пояснює відповідь прикладами, що наведені у підручнику; у цілому правильно вживає біологічні терміни; характеризує будову та функції окремих біологічних об'єктів за планом з незначними неточностями; за зразком розв'язує прості типові біологічні вправи і задачі
III. Достатній	7	Учень (учениця) самостійно відтворює основну частину навчального матеріалу, використовуючи необхідну термінологію; розкриває суть біологічних понять, допускаючи у відповідях неточності; за визначеними ознаками порівнює біологічні об'єкти та явища; виконує прості біологічні дослідження та описує їх результати; з допомогою вчителя формулює висновки

	8	Учень (учениця) самостійно відтворює навчальний матеріал; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; порівнює біологічні об'єкти, явища і процеси живої природи, встановлює відмінності між ними; пояснює причиннонаслідкові зв'язки; застосовує отримані знання у стандартних ситуаціях; розв'язує типові біологічні вправи і задачі користуючись алгоритмом
	9	Учень (учениця) вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання; аналізує інформацію, за допомогою вчителя встановлює причинно-наслідкові зв'язки; самостійно розв'язує типові біологічні вправи і задачі; використовує знання у стандартних ситуаціях; виправляє помилки; уміє працювати зі схемами, графіками, малюнками, таблицями, атласами-визначниками, натуральними біологічними об'єктами та їх моделями; виконує прості біологічні дослідження та пояснює їх результати; виявляє емоційноціннісне ставлення до живої природи
IV. Високий	10	Учень (учениця) логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах програми; розкриває суть біологічних явищ, процесів, пояснює відповіді прикладами; дає порівняльну характеристику біологічним об'єктам і явищам з визначенням подібності й відмінності; аналізує, систематизує, узагальнює, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; виявляє ставлення й готовність реагувати відповідно до засвоєних ціннісних орієнтацій
	11	Учень (учениця) виявляє міцні й глибокі знання з біології у межах програми; самостійно аналізує і розкриває закономірності живої природи, пояснює прикладами, що ґрунтуються на власних спостереженнях; дає порівняльну характеристику біологічним явищам з поясненням причин подібностей й відмінностей; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; визначає можливості практичного застосування результатів дослідження; виявляє переконання і активно проявляє ціннісні орієнтації, здійснюючи вибір завдань і рішень
	12	Учень (учениця) виявляє системні знання з біології, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує біологічні явища і процеси, виявляє особисту позицію щодо них; використовує знання з інших предметів для виконання ускладнених завдань; знаходить та використовує додаткові джерела інформації для виконання навчального завдання; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання, приймати рішення, аргументувати власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення, бере участь у дискусіях, вирішенні проблемних питань

Оцінювання лабораторних і практичних робіт з біології

При оцінюванні лабораторних і практичних робіт враховується:

- обсяг виконання завдань роботи; - наявність помилок, їх кількість;
- оформлення роботи (порядок оформлення, виконання рисунків біологічних об'єктів, охайність тощо);
- для лабораторних робіт наявність і зміст висновків (відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність тощо);
- для практичних робіт наявність і зміст звіту про роботу;
- рівень самостійності під час виконання завдань і формулювання висновків (написання звіту).

Географія

Оцінюючи навчальні досягнення учнів з географії, необхідно враховувати:

- правильність і науковість викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точність вживання географічної та картографічної термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
- ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних умінь (робота з картографічними, статистичними та іншими додатковими матеріалами).

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) називає окремі географічні явища та об'єкти й за допомогою вчителя знаходить відмінності між ними
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про географічні об'єкти та явища; з допомогою вчителя знаходить їх на карті
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконує елементарні географічні завдання використовуючи карту, самостійно називає окремі географічні поняття
II. Середній	4	Учень (учениця) за допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал. Називає, відповідно до теми конкретного уроку, компоненти географічної оболонки та складові господарської діяльності; виконує за зразком практичну роботу; під час відповіді користується картографічним матеріалом
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний описувати географічні об'єкти чи явища за типовим планом допускаючи помилки; знаходить на карті окремі географічні об'єкти та явища, що передбачені навчальною програмою
	6	Учень (учениця) виявляє знання і розуміння основних географічних положень, відтворює навчальний матеріал з незначними порушенням послідовності характеристик географічних об'єктів та явищ. На середньому рівні володіє географічною номенклатурою
III. Достатній	7	Учень (учениця) в цілому правильно відтворює навчальний матеріал і має достатні географічні знання для вирішення нескладних завдань. Має чіткі уявлення про природні та суспільні явища; вміє спостерігати за навколишнім середовищем; достатньо володіє картографічним матеріалом
	8	Учень (учениця) відтворює основні географічні поняття, встановлює найсуттєвіші географічні зв'язки і залежності між природними та суспільними процесами і явищами. Логічно відтворює засвоєний матеріал, допускаючи певні неточності. Робить прості висновки. Застосовує здобуті знання на практиці. Володіє обов'язковою географічною номенклатурою
	9	Учень (учениця) добре володіє навчальним географічним матеріалом, вміє його аналізувати, може застосовувати його для виконання практичних робіт; має чіткі уявлення про компоненти природи і просторову організацію господарства; пояснює причинно-наслідкові зв'язки в природі і господарській діяльності; вміло використовує картографічний матеріал в ході роботи
IV. Високий	10	Учень (учениця) усвідомлює сучасну географічну картину світу, здійснює оцінку природних і суспільних процесів та явищ, передбачених навчальною програмою; розуміє прикладний характер географічних знань, дає розгорнуту відповідь та робить узагальнені висновки; вільно відбирає і узагальнює необхідну географічну інформацію, оперує більшістю географічних понять; використовує різні картографічні джерела

	11	Учень (учениця) має глибокі знання про об'єкт вивчення, застосовує наукову термінологію, аргументує свої твердження і висновки, вміє працювати з різними додатковими джерелами географічної інформації; на високому рівні аналізує та використовує картографічний матеріал
	12	Учень (учениця) володіє ґрунтовними географічними знаннями, використовує міжпредметні зв'язки, висловлює та аргументує власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення; самостійно аналізує природні та суспільні явища, робить відповідні висновки і узагальнення; здатний розв'язувати проблемні завдання; вільно володіє картографічною інформацією та творчо її використовує

Фізика

Оцінюванню навчальних досягнень учнів з фізики підлягає:

- 1) рівень володіння теоретичними знаннями, що їх можна виявити під час усного чи письмового опитування, тестування;
- 2) рівень умінь використовувати теоретичні знання під час розв'язування задач різного типу (розрахункових, експериментальних, якісних);
- 3) рівень володіння узагальненими експериментальними вміннями та навичками, що їх можна виявити під час виконання лабораторних робіт і фізичного практикуму;
- 4) зміст і якість творчих робіт учнів (навчальних проєктів, творчих експериментальних робіт, виготовлення приладів, комп'ютерне моделювання фізичних процесів тощо).

Під час поточного оцінювання навчальних досягнень учнів слід урахувати:

- характеристики усної розгорнутої відповіді: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність, ілюстрованість;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних умінь і навичок: аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки, здобувати інформацію з різноманітних джерел тощо;
- оцінювати проміжні й кінцеві результати, розподіляти роботу над певним завданням на етапи тощо; - складність фізичних задач (уміння розв'язувати задачі, що передбачають безпосереднє застосування закону за зразком; на застосування 1 - 2 законів (залежностей) за зразком; комбіновані задачі на застосування 2 - 3 законів (залежностей); з використанням "прихованих" (явно не заданих умовою задачі) даних (у т. ч. й табличних значень окремих фізичних величин); на пошук та застосування невідомого способу (методу) розв'язання задачі; уміння складати фізичні задачі);
- досвід творчої діяльності (уміння приймати ефективні рішення в проблемних ситуаціях, формулювати припущення; застосовувати знання і вміння в нових умовах; знаходити можливості застосування знань і вмінь поза школою);
- самостійність оцінних суджень.

Поточне оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на розсуд учителя з урахуванням оцінювання навчальної діяльності школярів, а саме: уміння учнів працювати самостійно з навчальним матеріалом, а також у парах або групах під час розв'язання навчальних проблем.

Під час оцінювання групової роботи перевага надається вмінню розподіляти роботу між учасниками й дотримуватися демократичного стилю спілкування, який полягає в доброзичливому ставленні до однокласників, уникненні авторитарних проявів, умінні тактовно допомогти іншому тощо.

Оцінювання рівня оволодіння учнями певною сукупністю умінь, які в цілому складають узагальнене експериментальне вміння здійснюється за результатами виконання фронтальних лабораторних робіт, експериментальних задач, робіт фізичного практикуму або підсумкової лабораторної чи експериментальної роботи. При цьому необхідно враховувати вміння учня:

- а) уміння планувати експеримент, тобто формулювати його мету, визначати експериментальний метод і давати йому теоретичне обґрунтування, складати план дослідження й визначати найкращі умови для його проведення, обирати оптимальні значення вимірюваних величин та умови спостережень, враховуючи наявні експериментальні засоби;
- б) уміння підготувати експеримент, тобто обирати необхідне обладнання й вимірювальні прилади, збирати дослідні установки чи моделі, раціонально розташовувати прилади, досягаючи безпечного проведення дослідження;
- в) уміння спостерігати, визначати мету й об'єкт спостереження, встановлювати характерні ознаки перебігу фізичних явищ і процесів, виділяти їхні суттєві ознаки;
- г) уміння вимірювати фізичні величини, користуватися різними вимірювальними приладами й мірами, тобто визначати ціну поділки шкали приладу, знімати покази приладу;
- г) уміння обробляти результати експерименту, обчислювати значення величин, похибки вимірювань, креслити схеми дослідів, складати таблиці одержаних даних, готувати звіт про проведену роботу, записувати значення фізичних величин у стандартизованому вигляді тощо;
- д) уміння інтерпретувати результати експерименту, описувати спостережувані явища й процеси, застосовуючи фізичну термінологію, подавати результати у вигляді формул і рівнянь, функціональних залежностей, будувати графіки, робити висновки про проведені дослідження на основі поставленої мети.

Обов'язковим при оцінюванні для всіх рівнів є врахування дотримання учнями правил безпеки життєдіяльності під час виконання фронтальних лабораторних робіт чи робіт фізичного практикуму.

Оскільки виконання навчальних проектів передбачає інтегровану дослідницьку, творчу діяльність учнів, спрямовану на отримання самостійних результатів за консультативної допомоги вчителя, то найвищої оцінки за такі види роботи може заслуговувати учень, що не лише виявляє знання, а й демонструє здатність і досвід ефективного застосування цих знань у запропонованій йому штучній ситуації. Оцінювання такого виду діяльності здійснюється індивідуально, за самостійно виконане учнем завдання. У зв'язку з цим оцінки за навчальні проекти і творчі роботи виконують накопичувальну функцію, можуть фіксуватися в портфоліо і враховуються при виведенні тематичної оцінки.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ природи та природних об'єктів, за допомогою вчителя відповідає на запитання, що потребують відповіді "так" чи "ні"
	2	Учень (учениця) описує природні явища та природні об'єкти на основі свого попереднього досвіду, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді
	3	Учень (учениця) за допомогою вчителя описує явище або його частини без пояснень відповідних причин, називає фізичні явища, розрізняє позначення окремих фізичних величин. За допомогою вчителя проводить найпростіші розрахунки
II. Середній	4	Учень (учениця) за допомогою вчителя описує явища, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалі підручника, розповідях учителя тощо. Проводить найпростіші розрахунки за зразком
	5	Учень (учениця) описує явища, відтворює значну частину навчального матеріалу, знає одиниці окремих фізичних величин, записує основні формули, рівняння. Проводить найпростіші розрахунки самостійно. Демонструє вміння вирішувати простіші побутові завдання (механіка, теплота, електрика)

	6	Учень (учениця) може зі сторонньою допомогою пояснювати явища, виправляти допущені неточності (власні, інших учнів), виявляє елементарні знання основних положень (законів, понять, формул). Розв'язує задачі на одну дію за зразком. Демонструє вміння вирішувати простіші побутові завдання (механіка, теплота, електрика)
III. Достатній	7	Учень (учениця) може пояснювати явища, виправляти допущені неточності, виявляє знання і розуміння основних положень (законів, понять, формул, теорій). Розв'язує задачі на одну - дві дії самостійно. Демонструє вміння вирішувати простіші побутові завдання (механіка, теплота, електрика), демонструє знання про похибки вимірювань
	8	Учень (учениця) уміє пояснювати явища, аналізувати, узагальнювати знання, систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (вчителя, однокласників тощо) робити висновки. Розв'язує задачі на дві - три дії самостійно. Демонструє вміння вирішувати простіші побутові завдання (механіка, теплота, електрика), демонструє знання про похибки вимірювань
	9	Учень (учениця) вільно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях, наводить приклади його практичного застосування та аргументи на підтвердження власних думок. Розв'язує задачі на три - чотири дії самостійно
IV. Високий	10	Учень (учениця) вільно володіє вивченим матеріалом, уміло послуговується науковою термінологією, вміє знаходити та опрацьовувати наукову інформацію (нові факти, описи явищ, ідеї), самостійно використовувати її. Розв'язує задачі на п'ять - шість дій самостійно. Демонструє вміння вирішувати побутові завдання (механіка, теплота, електрика), демонструє знання про похибки вимірювань
	11	Учень (учениця) на високому рівні опанував програмовий матеріал, самостійно, у межах чинної програми оцінює різноманітні явища, факти, теорії, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, поглиблює набуті знання. Розв'язує комбіновані задачі, що потребують володіння навчальним матеріалом різних тем з фізики. Демонструє вміння вирішувати побутові завдання (механіка, теплота, електрика), демонструє знання про похибки вимірювань
	12	Учень (учениця) вільно володіє програмовим матеріалом, виявляє здібності, вміє самостійно поставити мету дослідження (як експериментального, так і теоретичного), вказує шляхи її реалізації, робить аналіз та висновки. Розв'язує комбіновані задачі, що потребують володіння навчальним матеріалом різних тем з фізики. Демонструє вміння вирішувати реальні повсякденні завдання (механіка, теплота, електрика). Демонструє знання про правила безпеки, похибки вимірювань

Хімія

При оцінюванні рівня навчальних досягнень з хімії враховується:

- оволодіння хімічною мовою як засобом відображення знань про речовини і хімічні явища;
- рівень засвоєння теоретичних знань;
- сформованість експериментальних умінь, необхідних для виконання хімічних дослідів, передбачених навчальною програмою;
- здатність учнів застосовувати набуті знання на практиці;
- уміння розв'язувати розрахункові задачі.

Оцінювання теоретичних знань

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) розпізнає деякі хімічні об'єкти (хімічні символи, формули, явища, посуд тощо) і називає їх (на побутовому рівні)
	2	Учень (учениця) описує деякі хімічні об'єкти за певними ознаками
	3	Учень (учениця) має фрагментарні уявлення з предмета вивчення і під керівництвом вчителя може відтворити окремі його частини
II. Середній	4	Учень (учениця) відтворює деякі факти, що стосуються хімічних сполук і явищ
	5	Учень (учениця) відтворює окремі частини навчального матеріалу, дає визначення основних понять
	6	Учень (учениця) послідовно відтворює значну частину навчального матеріалу
III. Достатній	7	Учень (учениця) відтворює навчальний матеріал, наводить приклади, з допомогою вчителя порівнює хімічні об'єкти
	8	Учень (учениця) логічно відтворює фактичний і теоретичний навчальний матеріал, застосовує знання в стандартних умовах, порівнює, класифікує хімічні об'єкти
	9	Учень (учениця) володіє знаннями основоположних хімічних теорій і фактів, наводить приклади на підтвердження цього, аналізує інформацію, робить висновки
IV. Високий	10	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і застосовує знання на практиці, узагальнює й систематизує інформацію, робить аргументовані висновки
	11	Учень (учениця) володіє засвоєними знаннями і використовує їх у нестандартних ситуаціях, встановлює зв'язки між явищами; самостійно знаходить, оцінює і використовує інформацію з різних джерел згідно з поставленим завданням; робить узагальнювальні висновки
	12	Учень (учениця) має системні знання з предмета, аргументовано використовує їх, у тому числі в проблемних ситуаціях; аналізує додаткову інформацію; самостійно оцінює явища, приймає рішення, висловлює судження, пов'язані з речовинами та їх перетвореннями

Оцінювання практичних робіт

Рівні навчальних досягнень	Характеристика навчальних досягнень учнів
Початковий	Учень (учениця) знає правила безпеки під час проведення практичних робіт, виконує найпростіші хімічні досліди під керівництвом вчителя
Середній	Учень (учениця) складає прилади; з допомогою вчителя виконує окремі хімічні досліди згідно з інструкцією, описує хід виконання дослідів
Достатній	Учень (учениця) самостійно виконує практичні роботи згідно з інструкцією, описує спостереження, робить висновки
Високий	Учень (учениця) виконує хімічні експерименти, раціонально використовуючи обладнання і реактиви; описує поетапні спостереження; складає звіт, що містить обґрунтовані висновки; виконує експериментальні задачі за власним планом

Оцінювання розв'язування розрахункових задач

Рівні навчальних досягнень	Характеристика навчальних досягнень учнів
Початковий	Розв'язування задач не передбачене
Середній	Учень (учениця) складає скорочену умову задачі; робить обчислення лише з готовою формулою
Достатній	Учень (учениця) наводить потрібні формули речовин і рівняння реакцій; розв'язує задачі, користуючись алгоритмом
Високий	Учень (учениця) самостійно і раціонально розв'язує задачі; розв'язує комбіновані задачі

Основи здоров'я

При оцінюванні навчальних досягнень учнів необхідно враховувати володіння ними здоро'язбережувальними компетенціями, що виражаються у дієвості знань, умінь і навичок, мотивацій до здорового і безпечного способу життя та його дотримання. В основу оцінювання навчальних досягнень учнів покладено об'єкти і характеристики навчальних досягнень учнів, які адекватно відображають рівень оволодіння ними здоров'язбережувальними компетенціями.

Об'єкт оцінювання	Характеристика навчальних досягнень учнів
1. Знання	Називає (елементи, складові, принципи, предмети, явища щодо здоров'я і безпеки, способи здоров'язбережувальної діяльності)
	Пояснює (деталізує, доводить, аргументує свою відповідь)
	Аналізує (виділяє істотні ознаки предметів і явищ, основні елементи і складники, встановлює функціональні і причинно-наслідкові зв'язки щодо здоров'я і безпеки)
	Оцінює (порівнює варіанти фактів, уявлень, понять щодо здоров'я та безпеки; визначає їх переваги і недоліки; обирає відповідні критерії для упорядкування цих варіантів)
2. Уміння і навички	Відтворює (у стандартних ситуаціях виконує дії, які складають відповідні здоров'язбережувальні уміння і навички)
	Застосовує (демонструє здатність застосовувати здоров'язбережувальні уміння і навички у частково змінених ситуаціях; виявляє здатність творчо мислити, аналізувати і оцінювати нові/частково змінені ситуації, адекватно застосувати здоров'язбережувальні уміння і навички в ситуаціях, передбачених програмою і частково змінених)
	Розвиває (характеризує здатність визначати конкретні цілі, встановлювати пріоритети, складати план дій, налаштовуватися на успіх, наполегливо удосконалювати навички, сприятливі для здоров'я і безпеки)
3. Мотивація	Позитивні ставлення (демонструє усвідомлення цінності і переваг здорового і безпечного способу життя для себе та оточуючих)
	Позитивні наміри (демонструє психологічну налаштованість на дотримання правил здорового способу життя і безпечної життєдіяльності)
	Рішучість (демонструє усвідомлення учнем необхідності докладання особистих зусиль; його послідовність і наполегливість у реалізації позитивних намірів щодо здоров'я та безпечної життєдіяльності)
4. Реальна поведінка (діяльність у конкретних ситуаціях)	Здоров'язбережувальна (дотримується правил здорового і безпечного способу життя особисто)
	Адвокаційна (сприяє залученню до здорового і безпечного способу життя інших; характеризує активну і соціально спрямовану життєву позицію учня, його здатність пропагувати, переконувати, підтримувати інших)

Для визначення конкретного бала, окрім вищенаведених, додатково враховуються такі чинники: зовнішня допомога (повна підтримка вчителя, часткова допомога вчителя, самостійне виконання завдань, творче виконання завдань) і повнота оволодіння учнем навчальним матеріалом (елементи програми, фрагменти програми, програмовий обсяг, діяльність поза межами програмових вимог).

Рівні навчальних досягнень та їх узагальнені ознаки	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
Початковий - Знання: Називає Відтворює - Уміння: Відтворює елементи	1	Учень (учениця) за допомогою вчителя називає окремі факти і уявлення програмового матеріалу; потребує постійної активізації та контролю
	2	Учень (учениця) за допомогою вчителя та з використанням підручника, наочності називає окремі факти, характеризує окремі уявлення програмового матеріалу; за керівництвом і повною допомогою вчителя відтворює окремі дії здоров'я збережувальних навичок, копіює їх; потребує активізації та контролю
	3	Учень (учениця) користуючись підручником, наочною називає окремі факти, уявлення, відтворює їх зміст, але не розкриває їх сутності; за безпосередньою допомогою вчителя відтворює окремі дії здоров'я збережувальних навичок; потребує активізації та контролю
Середній - Знання: Називає Відтворює Пояснює - Уміння: Відтворює Частково застосовує - Мотивація: Позитивні ставлення - Реальна поведінка: Частково здоров'язбережувальна	4	Учень (учениця) з використанням підручника і наочності фрагментарно називає і відтворює уявлення та елементарні поняття; за незначної допомоги вчителя відтворює за зразком окремі дії здоров'я збережувальних навичок; виявляє ознаки позитивного ставлення до здоров'я і безпеки в окремих ситуаціях; епізодично виконує окремі правила здорового способу життя; потребує стимулювання вчителя
	5	Учень (учениця) з використанням підручника і наочності відтворює уявлення та елементарні поняття; за допомогою вчителя частково пояснює свою відповідь; за зразком самостійно відтворює окремі дії здоров'я збережувальних навичок; виявляє позитивне ставлення до здоров'я і безпеки; дотримується окремих правил здорового способу життя; потребує стимулювання вчителя
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює уявлення і поняття, за незначної допомоги вчителя розкриває їх сутність; за підтримки вчителя називає правила поведінки у стандартних ситуаціях; за допомогою вчителя у стандартних ситуаціях відтворює здоров'язбережувальні навички; виявляє позитивне ставлення до здоров'я і безпеки; несистематично дотримується основних правил здорового способу життя; потребує стимулювання вчителя
Достатній - Знання: Називає Пояснює Аналізує - Уміння: Відтворює Застосовує - Мотивація: Позитивні ставлення Позитивні наміри	7	Учень (учениця) за незначної допомоги вчителя відтворює знання в програмовому обсязі, пояснює сутність уявлень і понять; за допомогою вчителя аналізує ситуації, передбачені програмою; за допомогою вчителя застосовує здоров'язбережувальні уміння і навички за аналогією у стандартній ситуації; за спонуканням вчителя висловлює оцінні судження про стан власного здоров'я і власну поведінку в ситуаціях, передбачених програмою; дотримується основних правил здорового способу життя
	8	Учень (учениця) самостійно відтворює програмовий зміст матеріалу, пояснює відповіді прикладами з підручника; за допомогою вчителя аналізує ситуації, передбачені програмою, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між складовими здоров'я та природними і соціальними чинниками; за незначної допомоги вчителя застосовує здоров'язбережувальні уміння і навички у стандартних ситуаціях; висловлює оцінні судження про стан власного здоров'я і власну поведінку в ситуаціях, передбачених програмою; дотримується основних правил

- Реальна поведінка: Здоров'язбережувальна		здорового способу життя
	9	Учень (учениця) самостійно відтворює програмовий матеріал, аргументовано пояснює його на прикладах з підручника та власного досвіду; аналізує причинно-наслідкові зв'язки на програмовому змісті матеріалу; самостійно застосовує здоров'язбережувальні уміння і навички у стандартних ситуаціях; виявляє позитивні наміри щодо власного здоров'я і власної поведінки в ситуаціях, передбачених програмою; дотримується правил здорового способу життя
Високий - Знання: Називає Пояснює Аналізує Оцінює - Уміння: Відтворює Застосовує Розвиває - Мотивація: Позитивні ставлення Позитивні наміри - Реальна поведінка: Здоров'язбережувальна Адвокаційна	10	Учень (учениця) самостійно відтворює зміст навчального матеріалу, аргументовано пояснює свої відповіді на прикладах із життя; за незначної допомоги вчителя аналізує нестандартні ситуації, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, робить висновки; за підтримки вчителя оцінює різну інформацію щодо здоров'я і безпеки, несистематично користується додатковими джерелами інформації за окремими темами; за незначної допомоги вчителя застосовує здоров'язбережувальні уміння і навички в нестандартних ситуаціях; виявляє позитивні наміри щодо власного здоров'я і власної поведінки в нестандартних ситуаціях; дотримується правил здорового способу життя
	11	Учень (учениця) оперує програмовим матеріалом, пояснює, аналізує й оцінює значимість набутих знань для власного здоров'я; аналізує нестандартні ситуації, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, робить висновки, пропонує варіанти обґрунтованих рішень; оцінює різну інформацію щодо здоров'я і безпеки, користується додатковими джерелами інформації; самостійно застосовує здоров'язбережувальні уміння і навички в нестандартних ситуаціях; виявляє наполегливість і рішучість щодо власного здоров'я і власної поведінки в нестандартних ситуаціях; дотримується правил здорового способу життя, переконує інших вести здоровий спосіб життя
	12	Учень (учениця) оперує програмовим матеріалом, пояснює, аналізує й оцінює значимість набутих знань для власного здоров'я і для здоров'я інших; аналізує нестандартні ситуації, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між складовими здоров'я та його чинниками, робить висновки, узагальнення, самостійно приймає обґрунтовані рішення; оцінює різну інформацію щодо здоров'я і безпеки, поширює інформацію, отриману з додаткових джерел; застосовує здоров'язбережувальні уміння і навички в нестандартних ситуаціях з елементами творчості; виявляє наполегливість і рішучість щодо власного здоров'я та здоров'я інших, власної поведінки та поведінки інших у нестандартних ситуаціях; дотримується правил здорового способу життя, залучає інших до здорового способу життя

Інформатика

Оцінювання навчальних досягнень учнів з інформатики здійснюється в трьох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, рівень сформованості практичних умінь та навичок, ступінь самостійності у застосуванні ІКТ в конкретній життєвій або навчальній ситуації, враховуючи:

- рівень засвоєння та оволодіння предметними знаннями (репродуктивний, реконструктивний, частково пошуковий і пошуковий);
- рівень сформованості способів навчально-пізнавальної діяльності (учень копією зразок способу діяльності, виконує спосіб діяльності за зразком, застосовує аналогії, підходить творчо до їх розв'язання);

- ступінь самостійності при виконанні навчальних завдань різного типу (працює під безпосереднім керівництвом учителя; потребує значної допомоги вчителя; потребує незначної опосередкованої допомоги; працює самостійно);
- ступінь самостійності у застосуванні ІКТ в конкретній життєвій або навчальній ситуації, враховуючи рівень володіння практичними вміннями та навичками під час виконання практичних робіт на комп'ютері.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) засвоїв знання у формі окремих фактів; з допомогою вчителя або з використанням підручника розпізнає і називає окремі інформаційні об'єкти; знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі
	2	Учень (учениця) розпізнає та виділяє інформаційні об'єкти, пояснює свій вибір та може фрагментарно відтворити знання про них; з допомогою вчителя фрагментарно виконує окремі навчальні завдання та практичні роботи на комп'ютері, допускає помилки
	3	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює незначну частину навчального матеріалу (менше половини); відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; навчальні завдання виконує фрагментарно за значної допомоги вчителя; потребує постійної активізації та допомоги; способи навчально-пізнавальної діяльності (практичні і розумові уміння і навички) застосовує на рівні копіювання зразка способу діяльності
II. Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює значну частину навчального матеріалу (більше половини); у відповідях може допускати помилки; за значної допомоги вчителя виконує навчальні завдання, допускає помилки; має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері; за інструкцією і з допомогою вчителя фрагментарно виконує практичні роботи, потребує детального кількарядового їх пояснення, допускає помилки
	5	Учень (учениця) самостійно, але не повно, відтворює значну частину навчального матеріалу; ілюструє розуміння базових понять інформатики прикладами з підручника або пояснення вчителя, відповідає на окремі запитання; з допомогою вчителя виконує навчальні завдання з частковим поясненням, допускає помилки; за детальною інструкцією і з допомогою вчителя виконує практичні роботи, не вміє пояснити свої дії, допускає помилки
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу, відповідь буде у засвоєній послідовності, ілюструє її власними прикладами; з частковою допомогою вчителя виконує навчальні завдання з достатнім поясненням, допускає помилки; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері; способи навчально-пізнавальної діяльності застосовує за зразком у подібній ситуації; потребує стимулювання й значної допомоги вчителя, коли працює самостійно
III. Достатній	7	Учень (учениця) самостійно відтворює основний навчальний матеріал з окремими неточностями, застосовуючи необхідну термінологію, вміє наводити власні приклади на підтвердження певних тверджень; пояснює та обґрунтовує способи виконання навчальних завдань, аналізує отриманий результат, робить неповні висновки з допомогою вчителя, використовує різні джерела відомостей для виконання навчального завдання; практичні роботи на комп'ютері виконує самостійно за інструкцією; самостійно виправляє вказані вчителем помилки

	8	Учень (учениця) відтворює засвоєний навчальний матеріал в іншій послідовності, не порушуючи логічних зв'язків, інтерпретує та деталізує питання, ідентифікує терміни та поняття; з незначною допомогою вчителя визначає спосіб розв'язування навчального завдання, частково аргументує свої міркування; самостійно знаходить необхідні відомості, систематизує та узагальнює їх; самостійно виконує навчальне завдання, знаходить та виправляє допущені помилки. має стійкі практичні навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері; самостійно виконує практичні роботи, що відповідають вимогам навчальної програми, аналізує одержані результати, швидко й оперативного виправляє помилки
	9	Учень (учениця) вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією; самостійно формулює мету виконання навчального завдання, добирає форми представлення результату та необхідні відомості; аргументовано обирає раціональний спосіб виконання навчального завдання, самостійно виконує навчальні завдання з несуттєвими помилками, знаходить та виправляє допущені помилки
IV. Високий	10	Учень (учениця) системно відтворює навчальний матеріал у межах програми; дає повні, змістовні відповіді на поставлені запитання; робить логічні висновки, обґрунтовує свою думку, висуває припущення; виконує різні типи навчальних і життєвих завдань (як типових, так і нестандартних, творчих) під опосередкованим керівництвом учителя, розробляє алгоритм виконання запропонованого навчального завдання, пропонує нові шляхи розв'язування навчальних завдань; знаходить додаткові джерела відомостей, використовує запропоновані схеми класифікації для структурування відомостей та даних, порівнює і зіставляє відомості з кількох джерел, уміє стисло і логічно подавати узагальнену інформацію; самостійно приймає рішення, прогнозує наслідки власної поведінки за незначної допомоги дорослих
	11	Учень (учениця) логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах навчальної програми з інформатики; обґрунтовано відповідає на запитання; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях; раціонально використовує комп'ютер і комп'ютерні засоби для розв'язування завдань, пов'язаних з опрацюванням даних, їх пошуком, зберіганням, поданням і передаванням; розуміє мету власної навчальної діяльності та самостійно визначає завдання для її досягнення, вміє виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми з інформатики, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно планує особисту навчальну діяльність та оцінює її результати, уміє приймати рішення, швидко вибрати потрібний спосіб діяльності із кількох відомих, застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях

Дисципліни художньо-естетичного циклу

Музичне мистецтво

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) сприймає музичні твори фрагментарно, виявляючи низький рівень емоційності; відсутня мотивація до пізнання навколишнього світу, мистецтва; незначний обсяг понятійного апарату не дозволяє характеризувати художні образи; демонструє слабо сформоване художньо-образне мислення, елементарні навички та вміння у практичній музичній діяльності. Потребує постійної практичної і теоретичної допомоги вчителя
	2	Учень (учениця) виявляє вибіркочну емоційність та слабо сформовані навички сприймання музичних творів, слабку мотивацію щодо їх пізнання; володіє незначною частиною тематичного матеріалу, виявляє певні практичні вміння та навички, але майже не володіє спеціальною музичною термінологією; словниковий запас дозволяє викласти думку на елементарному рівні. Потребує постійної практичної і теоретичної допомоги вчителя
	3	Учень (учениця) виявляє інтерес до пізнання музичних явищ періодично, хоча здатний емоційно сприймати музичні твори з конкретним образно-художнім змістом; знає незначну частину тематичного матеріалу; позитивно реагує на власну практичну діяльність, але у висловленні вражень послуговується обмеженим понятійним запасом; потребує практичної допомоги вчителя
II. Середній	4	Учень (учениця) здатний емоційно сприймати та виконувати музичні твори на репродуктивному рівні, має позитивну мотивацію щодо власної практичної діяльності, але не завжди усвідомлює художньо-образний зміст музичних творів; застосування знань та спеціальної музичної термінології задовільне; потребує практичної допомоги вчителя
	5	Учень (учениця) виявляє інтерес та емоційність сприймання музичних творів, виявляє позитивну мотивацію щодо власної практичної діяльності; частково володіє навичками й уміннями, що дає змогу характеризувати окремі музичні твори з конкретною програмною основою; але не завжди вміє інтерпретувати музичні твори непрограмного змісту; виявляє недостатнє знання спеціальної музичної термінології. Потребує періодичної практичної та теоретичної допомоги вчителя
	6	Учень (учениця) виявляє здатність емоційно сприймати і відтворювати основну частину музичного матеріалу, має позитивну мотивацію щодо пізнання мистецьких явищ та власної практичної діяльності, хоча не завжди вміє послідовно та логічно характеризувати музичні твори. Потребує періодичної теоретичної допомоги вчителя, але виявляє часткову здатність самостійно виконувати практичні завдання
III. Достатній	7	Учень (учениця) виявляє здатність емоційно сприймати та виконувати музичні твори, позитивну мотивацію щодо пізнання мистецьких явищ та власної практичної діяльності; володіє певним термінологічним запасом, але у викладенні думок і вражень припускається термінологічних помилок; обізнаний у найважливішому тематичному музичному матеріалі, але знання нестійкі; частково застосовує в практичній діяльності набуті знання та вміння, виявляючи прагнення самостійності

	8	Учень (учениця) виявляє здатність емоційно сприймати і виконувати музичні твори, позитивну мотивацію щодо пізнання та інтерпретації мистецьких явищ, але має стандартне мислення, не завжди самостійний у висновках; вміння оперувати музичною термінологією при аналізі музичних явищ розвинені недостатньо. У практичній діяльності прагне самостійно застосовувати набуті знання та вміння, хоча потребує консультації вчителя
	9	Учень (учениця) виявляє емоційність сприймання творів, позитивну мотивацію щодо пізнання мистецьких явищ та їх зв'язку з життям, достатнє засвоєння тематичного музичного матеріалу, але допускає неточності у використанні спеціальної термінології; у практичній діяльності прагне самостійно застосовувати власний досвід, набуті знання та вміння
IV. Високий	10	Учень (учениця) виявляє емоційність сприймання музичних творів, стійку позитивну мотивацію щодо пізнання життєвих та мистецьких явищ, має міцні знання програмового матеріалу, уміє обґрунтувати свою думку, але може допускати несуттєві неточності у використанні спеціальної термінології в аналізі музичних творів; відчуває деякі труднощі у виконанні музичного твору, але прагне самостійно виправляти неточності
	11	Учень (учениця) виявляє емоційність сприймання музичних творів та їх зв'язку з життєвими явищами, позитивну мотивацію щодо пізнання та виконання музики; володіє тематичним матеріалом у межах програми, демонструє вміння оперувати спеціальною термінологією в інтерпретації творів, асоціювати їх з творами інших мистецтв, виявляє здатність самостійно застосовувати здобуті знання на уроках та у позаурочний час
	12	Учень (учениця) володіє стійкою позитивною мотивацією щодо пізнання музичних явищ, встановлення їх зв'язку з життєвими явищами та творами інших мистецтв; має ґрунтовні знання тематичного музичного матеріалу у межах програми; вільно оперує спеціальною термінологією; виявляє нестандартність художньообразного мислення, самостійно використовує набуті знання та вміння в музичній діяльності на уроках та у позаурочний час

Образотворче мистецтво

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) сприймає та відтворює художні образи на початковому рівні, але не може їх характеризувати, має слабо сформоване художньо-естетичне мислення, мінімальний запас практичних навичок та умінь, відсутня мотивація до пізнання навколишнього світу, мистецтва, не володіє теоретичним матеріалом. Потребує постійної теоретичної та практичної допомоги вчителя
	2	Учень (учениця) майже не володіє теоретичним матеріалом, має слабо сформований рівень сприйняття художніх образів, виявляє окремі елементарні вміння та навички у практичній діяльності; словниковий та термінологічний запас не дозволяє послідовно викласти думку, проявляє зацікавленість до пізнання світу мистецтва. Потребує постійної теоретичної та практичної допомоги вчителя
	3	Учень (учениця) сприймає та відтворює окремі фрагменти художніх образів, знає незначну частину теоретичного матеріалу, користується обмеженим термінологічним та словниковим запасом, позитивно реагує на явища навколишнього світу, твори мистецтва, художню діяльність. Потребує практичної допомоги вчителя

II. Середній	4	Учень (учениця) не завжди вміє сприймати та репродукувати візуальні образи; поверхнево розуміє зміст художнього твору; обмежено застосовує знання та термінологічний запас на практиці, позитивно реагує на явища навколишнього світу та пізнання творів мистецтва. Здійснює художню діяльність під керівництвом вчителя
	5	Учень (учениця) відтворює художні образи на репродуктивному рівні, виявляє обмежене знання спеціальної художньої термінології; словниковий запас небагатий, здатний сприймати красу природних форм та творів мистецтва. Здійснює художню діяльність під керівництвом вчителя
	6	Учень (учениця) володіє навичками й уміннями, які дають змогу сприймати та відтворювати окремі художні образи, не завжди послідовно та логічно характеризує окремі художні явища, розповідь потребує уточнень; виявляє поверхневі знання і розуміння програмового матеріалу; здатний сприймати та висловлювати емоційне ставлення до природних форм, але демонструє стандартне мислення. Здійснює художню діяльність самостійно
III. Достатній	7	Учень (учениця) вміє сприймати і репродукувати візуальні образи, проте робить непереконливі висновки, неповною мірою аналізує художньо-образний зміст твору, послідовно викладає свої думки, допускає мовленнєві та термінологічні помилки; знає найважливіший теоретичний матеріал; не завжди вміє поєднувати художні образи та явища навколишнього світу; здатний сприймати та висловлювати емоційне ставлення до природних форм, творів мистецтва, але демонструє стандартне мислення. Частково застосовує в художній діяльності набуті знання та вміння
	8	Учень (учениця) може сприймати та відтворювати різні візуальні образи, проте не досить повно аналізує художньо-образний зміст твору, має стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень; на достатньому рівні володіє спеціальною художньою термінологією при аналізі художніх творів у процесі їх сприймання та інтерпретації. Застосовує в художній діяльності власний досвід, набуті знання та вміння, але потребує консультації у вчителя
	9	Учень (учениця) володіє теоретичним художнім матеріалом у межах програми, але допускає неточності у використанні спеціальної художньої термінології та у відтворенні художнього образу, здатний сприймати та висловлювати власне ставлення до природних форм, творів мистецтва та оцінювати їх. Застосовує в художній діяльності власний досвід, набуті знання та вміння
IV. Високий	10	Учень (учениця) виявляє достатній рівень засвоєння навчального матеріалу, але, аналізуючи художні твори, допускає несуттєві неточності у формулюваннях та використанні спеціальної художньої термінології, не завжди може довести свою точку зору стосовно художніх явищ. Вказані неточності може виправляти самостійно. Здатний сприймати та висловлювати власне естетичне ставлення до природних форм, творів мистецтва, оцінювати та інтерпретувати їх. Самостійно використовує власний досвід, набуті знання та вміння у художній діяльності
	11	Учень (учениця) має міцні знання програмового матеріалу, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у художньотворчих завданнях, виявляє знання спеціальної художньої термінології, уміє систематизувати, узагальнювати, аналізувати твори образотворчого мистецтва порівнювати їх з творами інших видів мистецтв та життєвими явищами, застосовувати набуті знання в образотворчій діяльності. Самостійно використовує власний досвід, набуті знання та вміння у художній діяльності, робить спроби пошуку нестандартних, оригінальних підходів у художньо-творчій діяльності

	12	Учень (учениця) має міцні, ґрунтовні знання з програмового навчального матеріалу, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, широко застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та явищами навколишнього світу. Учень (учениця) має високий рівень художньо-мистецького мислення; самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності в образотворчій діяльності. Виявляє ініціативу, використовує нетипові, оригінальні підходи у здійсненні власної художньо-творчої діяльності
--	----	--

Мистецтво

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) виявляє низьку емоційність та фрагментарність сприймання творів мистецтва, відсутність мотивації щодо художнього пізнання та практично-творчої діяльності; частково усвідомлює незначну частину тематичного матеріалу, який відтворює на репродуктивному рівні; застосовує дуже обмежений понятійно-термінологічний тезаурус; потребує постійної теоретичної та практичної допомоги вчителя
	2	Учень (учениця) виявляє недостатню емоційність та вибірковість сприймання творів, низький інтерес до мистецтва; розуміє незначну частину тематичного матеріалу; користується обмеженим понятійно-термінологічним запасом у розповіді про мистецтво; частково відтворює тематичний матеріал у практичній діяльності, потребуючи постійної теоретичної та практичної допомоги вчителя
	3	Учень (учениця) виявляє недостатню емоційність сприймання, позитивну, але вибірккову мотивацію до художнього пізнання; користується обмеженим понятійно-термінологічним запасом у розповіді про мистецтво; частково відтворює тематичний матеріал у практично-творчій діяльності на репродуктивному рівні; демонструє елементарний рівень розвиненості художньо-образного мислення
II. Середній	4	Учень (учениця) виявляє вибірккову емоційність сприймання мистецьких творів, але має позитивну мотивацію щодо власної практично-творчої діяльності, яка здійснюється на репродуктивному рівні; розуміє та усвідомлює частину тематичного матеріалу; але в інтерпретації творів мистецтва застосовує незначний термінологічний запас; потребує значної теоретичної та практичної допомоги вчителя; художньо-образне мислення розвинуто слабо
	5	Учень (учениця) виявляє інтерес та емоційність сприймання творів, розуміє та усвідомлює значну частину тематичного матеріалу; але демонструє небагатий словниково-термінологічний запас для характеристики творів мистецтва; тематичний матеріал у практичній діяльності відтворює під керівництвом учителя; художньо-образне мислення розвинуто недостатньо. Потребує періодичної практичної та теоретичної допомоги вчителя
	6	Учень (учениця) виявляє здатність емоційного сприймання творів, має позитивну мотивацію щодо пізнання мистецьких явищ та власної практичної діяльності, усвідомлює більшу частину тематичного матеріалу; хоча демонструє небагатий термінологічний запас в інтерпретації творів мистецтва; у практичній діяльності потребує періодичної практичної допомоги вчителя; художньообразне мислення розвинуто недостатньо

III. Достатній	7	Учень (учениця) виявляє здатність емоційно сприймати твори, позитивну мотивацію щодо пізнання мистецьких явищ та власної діяльності; володіє достатнім термінологічним запасом, хоча у викладенні думок може припускатись термінологічних помилок; усвідомлює більшу частину тематичного матеріалу, який застосовує у практичній діяльності за допомогою вчителя, виявляє прагнення самостійності; у судженнях з'являються окремі аналогії, асоціації
	8	Учень (учениця) виявляє здатність емоційно сприймати твори, позитивну мотивацію щодо пізнання мистецьких явищ та власної творчості, усвідомлює основний тематичний матеріал, здатний систематизувати його за допомогою вчителя; свідомо користується ключовими поняттями; прагне застосовувати набуті знання та вміння у практичній діяльності; художньо-образне мислення достатньо розвинуте (у поясненнях застосовуються аналогії, асоціації)
	9	Учень (учениця) виявляє емоційність сприймання творів, позитивну мотивацію щодо пізнання мистецьких явищ та їх зв'язку з життям, розуміє та усвідомлює тематичний матеріал, здатний його узагальнювати та систематизувати, наводити приклади на підтвердження думок; демонструє достатній понятійнотермінологічний запас, хоча може допускати неточності у використанні спеціальної термінології; самостійно застосовує матеріал у практичній діяльності; художньо-образне мислення достатньо розвинуте (формулюються окремі висновки, узагальнення)
IV. Високий	10	Учень (учениця) виявляє емоційність сприймання творів, стійку позитивну мотивацію щодо пізнання життєвих та мистецьких явищ, повністю розуміє та усвідомлює тематичний матеріал у межах програми; виявляє здатність оцінювання творів, користується адекватною термінологією, хоча може допускати несуттєві неточності у її застосуванні; самостійно використовує тематичний матеріал у практичній діяльності; художньо-образне мислення достатньо розвинуте, що дозволяє учневі застосовувати асоціативні зв'язки, образні аналогії та порівняння щодо різних видів мистецтв та життєвих явищ
	11	Учень (учениця) виявляє емоційність сприймання творів та їх зв'язок з життєвими явищами, позитивну мотивацію щодо художнього пізнання; повністю усвідомлює тематичний матеріал у межах програми; оцінюючи мистецькі явища, прагне аргументувати висновки; вільно користується спеціальною термінологією відповідно до програмних вимог; художньо-образне мислення характеризується використанням нестандартних асоціативних зв'язків, порівнянь творів різних видів мистецтв та життєвих явищ; самостійно використовує тематичний матеріал у практичній діяльності на уроках та у позаурочний час
	12	Учень (учениця) володіє стійкою позитивною мотивацією щодо пізнання мистецьких творів, встановлення їх зв'язку з життєвими явищами та творами інших мистецтв; має міцні знання тематичного матеріалу в межах програми; під час інтерпретації художніх творів аргументує власні оцінки, вільно оперує спеціальною термінологією відповідно до програмних вимог; самостійно застосовує тематичний матеріал у практичній діяльності на уроках та у позаурочний час; художньо-образне мислення високо розвинуте, характеризується оригінальністю

Трудове навчання

- Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів з трудового навчання можуть бути:
- рівень застосування знань та умінь в практичній роботі; - проектно-технологічна діяльність учнів;
 - уміння користуватися різними видами конструкторсько-технологічної документації та іншими джерелами інформації;
 - якість виконання практичних робіт;
 - рівень сформованості трудових прийомів і умінь виконувати технологічні операції;
 - рівень самостійності у процесі організації і виконання роботи (планування трудових процесів, самоконтроль і т. п.), виявлення елементів творчості.

На результат оцінювання навчальних досягнень учнів впливають дотримання правил безпечної праці і санітарно-гігієнічних вимог та уміння організувати робоче місце і підтримувати порядок на ньому в процесі роботи.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учень (учениця) можуть розпізнавати деякі об'єкти вивчення (матеріали, інструменти, моделі тощо) та називають їх (на побутовому рівні)
	2	Учень (учениця) описують незначну частину технологічних об'єктів; частково розпізнають інструменти та обладнання для виконання практичних робіт
	3	Учень (учениця) мають фрагментарні уявлення з предмета вивчення (обізнані з деякими технологічними поняттями); з допомогою вчителя виконують елементарні практичні завдання; використовують за призначенням робочі інструменти та обладнання
II. Середній	4	Учень (учениця) знають окремі відомості, що стосуються технологічних об'єктів; застосовують елементарні прийоми роботи інструментом
	5	Учень (учениця) відтворюють навчальний матеріал, необхідний для виконання практичних робіт, з допомогою вчителя; виконують окремі технологічні операції з недоліками; частково володіють прийомами роботи інструментом
	6	Учень (учениця) самостійно відтворюють значну частину навчального матеріалу, необхідного для виконання практичних робіт; виконують окремі частини технологічних операцій
III. Достатній	7	Учень (учениця) самостійно і логічно відтворюють фактичний і теоретичний матеріал, необхідний для виконання практичних робіт; виконують практичну роботу відповідно до інструкцій вчителя; частково контролюють власні навчальні дії; з допомогою учасників проекту і учителя виконують завдання, що стосуються окремих етапів проектної діяльності
	8	Учень (учениця) виявляють розуміння навчального матеріалу, наводять приклади, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між технологічними операціями; використовують набуті знання і уміння в стандартних ситуаціях
	9	Учень (учениця) володіють навчальним матеріалом і реалізують свої знання та вміння в практичній діяльності; можуть аналізувати і систематизувати інформацію в процесі проектної діяльності
IV. Високий	10	Учень (учениця) володіють глибокими знаннями та вміннями і застосовують їх у нестандартних ситуаціях; беруть активну участь в розробленні та реалізації технологічного процесу; з допомогою учасників проекту і учителя проектують та виконують всі види запланованих робіт

	11	Учень (учениця) володіють гнучкими знаннями і навичками в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовують їх у нестандартних ситуаціях, знаходять і аналізують додаткову інформацію; самостійно розробляють технологічний процес виготовлення виробу та забезпечують його виконання; самостійно проектують та виконують всі види запланованих робіт
	12	Учень (учениця) мають системні знання та навички з предмета, свідомо використовують їх, у тому числі, у проблемних ситуаціях; самостійно розробляють технологічний процес виготовлення виробу та забезпечують його якісне виконання; самостійно проектують та виконують, використовуючи відповідні технології, всі види запланованих робіт

Фізична культура

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури можуть бути:

1. Виконання навчального нормативу (з урахуванням динаміки особистого результату).
2. Техніка виконання учнями фізичних вправ.
3. Засвоєння теоретико-методичних знань.
4. Виконання навчальних завдань під час проведення уроку.

Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовуються орієнтовні навчальні нормативи передбачені навчальною програмою та нормативи запропоновані програмами кожного варіативного модуля по роках вивчення. Порядок складання нормативів визначає вчитель відповідно до календарно-тематичного планування.

При складанні навчального нормативу за його показником визначають рівень досягнень (низький, середній, достатній, високий), а потім з урахуванням динаміки особистого результату виставляють оцінку в балах.

Оцінюючи навчальні досягнення учнів з фізичної підготовленості, потрібно дотримуватися таких вимог:

1. Навчальні нормативи складають учні основної медичної групи, які на момент прийняття нормативу не скаржаться на погане самопочуття та стан здоров'я.
2. Кожній заліковій вправі передуює спеціальна фізична підготовка (не менше як на двох заняттях).
3. Перед складанням нормативу вчитель проводить розминку, а після - відновлювальні вправи.
4. Учні мають можливість перескласти норматив на визначеному вчителем занятті.
5. Учитель зобов'язаний забезпечити безумовне дотримання правил і виконання вимог щодо безпеки під час здачі нормативів.

У період з 01.09 до 01.10 кожного навчального року з метою адаптації учнів до навантажень на уроках фізичної культури прийом навчальних нормативів не здійснюють. Невиконання нормативів з причин, незалежних від учня: непропорційний фізичний розвиток, пропуски занять з поважних причин, тимчасове перебування в підготовчій групі не є підставою для зниження підсумкової оцінки успішності.

Оцінювання техніки виконання фізичних вправ, рівня засвоєння теоретико-методичних знань, виконання навчальних завдань під час уроку може здійснюватися як комплексно так і роздільно.

Оцінювання навчальних досягнень учнів, віднесених до підготовчої групи, здійснюється на загальних підставах без складання навчальних нормативів. При оцінюванні навчальних досягнень з фізичної культури також враховуються: особисті досягнення школярів протягом навчального року; активне ставлення до занять фізичними вправами; активна участь в організації і проведенні фізкультурно-художніх і спортивних заходів. На основі зазначених показників учителі можуть застосовувати різноманітні системи нарахування заохочувальних балів.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
I. Початковий	1	Учні можуть розпізнавати деякі об'єкти вивчення та називають їх (на побутовому рівні)
	2	Учні описують незначну частину навчального матеріалу; частково розпізнають інвентар та обладнання для проведення занять
	3	Учні мають фрагментарні уявлення з предмета вивчення; з допомогою вчителя виконують елементарні фізичні вправи; використовують за призначенням навчальний інвентар та обладнання
II. Середній	4	Учні знають окремі відомості, що стосуються фізичних вправ; виконують елементарні технічні елементи вправ за зразком
	5	Учні відтворюють навчальний матеріал, необхідний для виконання фізичних вправ, з допомогою вчителя; виконують більшість технічних елементів вправ з недоліками
	6	Учні самостійно відтворюють значну частину навчального матеріалу, необхідного для виконання фізичних вправ; виконують більшість запропонованих вправ
III. Достатній	7	Учні самостійно і логічно відтворюють фактичний і теоретичний матеріал, необхідний для виконання практичних завдань; частково контролюють власні навчальні дії; вправи виконують з окремими незначними відхиленнями в техніці за показниками кінематичних, динамічних або ритмічних характеристик (недосконала міжм'язева координація, недостатня злитність виконання, незначна скутість рухів тощо); в основному виконують навчальні завдання під час уроку
	8	Учні виявляють розуміння навчального матеріалу, наводять приклади, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між фізичними вправами та їх впливом на організм; використовують набуті знання і уміння в стандартних ситуаціях; вправи виконують відповідно до вимог кінематичних, динамічних та ритмічних характеристик техніки (вільно, легко, невимушено) у стандартних сприятливих умовах їх виконання; виконує більшість навчальних завдань під час уроку
	9	Учні володіють навчальним матеріалом і реалізують свої знання та вміння в практичній діяльності; можуть аналізувати і систематизувати інформацію щодо впливу фізичних вправ на організм; вправи виконують відповідно до вимог кінематичних, динамічних та ритмічних характеристик техніки (вільно, легко, невимушено) у прогнозовано варіативних умовах; виконують всі навчальні завдання під час уроку
IV. Високий	10	Учні володіють глибокими знаннями та вміннями і застосовують їх у нестандартних ситуаціях; беруть активну участь в розробленні та застосуванні комплексів вправ, спрямованих на розвиток фізичних якостей; вправи виконують відповідно до вимог кінематичних, динамічних та ритмічних характеристик техніки (вільно, легко, невимушено) у непрогнозовано варіативних умовах; старанно виконують всі навчальні завдання під час уроку
	11	Учні володіють гнучкими знаннями і навичками в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовують їх у нестандартних ситуаціях; самостійно розробляють комплекси вправ, спрямованих на розвиток фізичних якостей; вправи виконують ефективно на фоні втоми; при виконанні навчальних завдань проявляють позитивні лідерські якості діяльності на уроках та у позаурочний час
	12	Учні мають системні знання та навички з предмета, свідомо використовують їх, у тому числі, у проблемних ситуаціях; самостійно розробляють комплекси вправ, спрямованих на розвиток фізичних якостей та забезпечують їх якісне виконання; вправи виконують ефективно у змагальних умовах; можуть регулювати процес виконання навчальних завдань відповідно до індивідуальних потреб організму

Критерії, індикатори та інструментарій для оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації	Інструментарій, що буде використано для оцінювання
1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти	1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність	Спостереження, опитування	- Спостереження за навчальним заняттям - Анкета для педагогічних працівників
	1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти	Спостереження	Спостереження за навчальним заняттям
	1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (запотреби)	Опитування, вивчення документації	- Вивчення документації (індивідуальні навчальні плани, освітня програма, накази з основної діяльності, протоколи засідань педагогічної ради) - Анкета для педагогічних працівників
	1.4. Педагогічні працівники створюють та використовують власні освітні ресурси, мають публікації професійної тематики та оприлюднені методичні розробки	Опитування	Анкета для педагогічних працівників
	1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти в процесі їх навчання, виховання та розвитку	Спостереження	Спостереження за навчальним заняттям
	1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі	Спостереження	Спостереження за навчальним заняттям
2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	Опитування, вивчення документації	- Вивчення документації (протоколи засідання педагогічної ради, річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників, накази з основної діяльності) - Анкета для педагогів

	2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь в освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти	Опитування, вивчення документації	- Вивчення документації (протоколи засідання педагогічної ради, накази з основної діяльності) - Анкета для учнів
	2.3. Педагогічні працівники здійснюють експертну діяльність в сфері загальної середньої освіти	Вивчення документації	Вивчення документації (накази з основної діяльності)
3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти	3.1. Педагогічні працівники використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти із застосуванням особистісно орієнтованого підходу	Спостереження, опитування	- Спостереження за навчальним заняттям - Анкета для учнів
	3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок	Опитування	- Анкета для педагогічних працівників - Анкета для батьків
	3.3. Педагогічні працівники надають методичну підтримку колегам, обмінюються досвідом (консультації, навчальні семінари, майстер-класи, конференції, взаємовідвідування занять, наставництво, публікації тощо)	Опитування, вивчення документації	- Вивчення документації (річний план роботи закладу, протоколи засідання педагогічної ради, накази з основної діяльності) - Анкета для педагогічних працівників
4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності	4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності	Спостереження, опитування	- Спостереження за навчальним заняттям - Анкета для педагогічних працівників
	4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти	Спостереження, опитування	- Спостереження за навчальним заняттям - Анкета для педагогічних працівників - Анкета для учнів

**Критерії, індикатори та інструментарій для оцінювання
управлінської діяльності керівних працівників**

Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації	Інструментарій, що буде використано для оцінювання
1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	1.1. У закладі затверджено та оприлюднено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності	Опитування, вивчення документації	Вивчення документації (Стратегія розвитку закладу, Статут закладу, протоколи засідання педагогічної ради, річний звіт про діяльність закладу)
	1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії розвитку	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (Стратегія розвитку закладу, річний план роботи закладу, протоколи засідання педагогічної ради, річний звіт про діяльність закладу, накази з основної діяльності) - Анкета для педагогічних працівників - Анкета для учнів
	1.3. У закладі освіти здійснюється само-оцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (Стратегія розвитку закладу, Положення про ВСЗЯО, протоколи засідання педагогічної ради, річний звіт про діяльність закладу, накази з основної діяльності, освітня програма) - Анкета для педагогічних працівників
	1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (річний план роботи закладу, журнали реєстрації вхідних, вихідних та внутрішніх документів, накази з адміністративно-господарської діяльності) - Анкета для учнів
2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	2.1. Керівництво закладу сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти і взаємну довіру	Опитування	- Перелік питань для інтерв'ю з практичним психологом - Анкета для педагогічних працівників - Анкета для батьків - Анкета для учнів

	2.2. У закладі освіти забезпечується доступ учасників освітнього процесу, представників місцевої громади до спілкування із керівництвом	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (журнал реєстрації звернень громадян, журнал особистого прийому громадян) - Перелік питань для інтерв'ю з керівником - Перелік питань для інтерв'ю із заступником директора - Анкета для батьків - Анкета для учнів - Анкета для педагогічних працівників
	2.3. Керівництво закладу вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає відповідних заходів реагування	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (журнал реєстрації звернень громадян, журнал реєстрації вихідної документації, накази з основної діяльності, накази з кадрових питань) - Анкета для батьків - Анкета для учнів - Анкета для педагогічних працівників
	2.4. Керівництво закладу забезпечує оприлюднення інформації про діяльність закладу на відкритих загальнодоступних ресурсах	Спостереження, опитування	- Форма спостереження за освітнім середовищем - Перелік питань для інтерв'ю з керівником - Анкета для батьків - Анкета для учнів
3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (накази з кадрових питань, журнал обліку пропущених і заміщених уроків, тарифікаційні списки, особові справи педпрацівників) - Перелік питань для інтерв'ю з керівником
	3.2. Керівництво закладу освіти застосовує заходи матеріального та морального заохочення до педагогічних працівників	Опитування	- Перелік питань для інтерв'ю з керівником - Анкета для педагогічних працівників
	3.3. Керівництво закладу освіти створює умови для постійного підвищення кваліфікації, атестації та добровільної сертифікації педпрацівників	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (протоколи засідань педагогічної ради, протоколи засідань атестаційної комісії, атестаційні листи, особові справи педпрацівників) - Анкета для педагогічних працівників

4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу	Опитування	- Анкета для педагогічних працівників - Анкета для батьків - Анкета для учнів
	4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу	Опитування	- Анкета для педагогічних працівників - Анкета для батьків - Анкета для учнів
	4.3. Керівництво сприяє участі громадського самоврядування у вирішенні питань щодо діяльності закладу	Опитування	- Анкета для педагогічних працівників - Перелік питань для інтерв'ю із представником учнівського самоврядування
	4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (журнал реєстрації звернень громадян, журнал реєстрації вихідної документації, накази з основної діяльності, протоколи засідань педагогічної ради) - Анкета для педагогічних працівників - Анкета для учнів - Інтерв'ю з представником учнівського самоврядування
	4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (освітня програма, протоколи засідань педагогічної ради, накази з основної діяльності, структура та режим роботи, розклад навчальних занять) - Анкета для батьків - Анкета для учнів - Інтерв'ю з представником учнівського самоврядування
	4.6. Керівництво закладу освіти забезпечує розроблення індивідуальних навчальних планів, використання форм організації освітнього процесу відповідно до потреб здобувачів освіти	Вивчення документації	- Вивчення документації (індивідуальні навчальні плани (у разі наявності))
5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	5.1. Керівництво закладу освіти забезпечує реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності та протидіє фактам її порушення	Вивчення документації, опитування	- Вивчення документації (протоколи засідань педагогічної ради, накази з основної діяльності, Положення про академічну доброчесність) - Анкета для педагогічних працівників - Анкета для учнів

	5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції	Опитування	- Анкета для педагогічних працівників - Анкета для учнів - Інтерв'ю з представником учнівського самоврядування
--	--	------------	--